

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Temmuz 1989

Sayı : 237

**Asgari Ücret
Sefalet Ücreti
olma özelliğini
koruyor..**

**Ek zam
ücretten ayrı
50 bin lira
Sosyal yardım 96 bin TL.**

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

TEMMUZ 1989 Sayı : 237

SAHİBİ :

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

ERDAL TÜT

MÜESSESE MÜDÜRÜ :

ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :

BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :

TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

ABONE :

Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

FOTOĞRAFLAR :

NIHAT ÜSTÜN

TİSAMAT BASIM SANAYİ
TEL : 118 95 62 — ANKARA

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 30.7.1989

İçindekiler

1 ASGARİ ÜCRET

2 EK ZAM

5 TEMMUZ SICAĞI
ÜCRETLERİ ERİTTİ

6 TÜRK-İŞ BAŞKANLAR
KURULU TOPLANTI

12 ULUSLARARASI İŞÇİ KURULUŞLARI
BULGARİSTAN'I KINIYOR

15 TÜRK-İŞ
38 YAŞINDA

17 "GEMİLERİMİZ"
FOTOĞRAF SERGİSİ

18 21'E 10 KALA

19 EĞİTİM

20 SSK'NIN DERTLERİ
NASIL BİTER?

22 DEVLET NEREDE

24 TÜRK - İŞ ARAŞTIRMASI

Asgari Ücret Net : 148 Bin 725 Lira Oldu

*

Sanayi ve tarım kesiminde aynı asgari ücret ödenecek

*

1 Ağustos'tan geçerli yeni asgari ücretle 16 yaşından küçük işçilerin eline net 104 bin 15 lira geçiyor

*

Asgari Ücret Tesbit Komisyonunda gelenek halini alan yöntemler gözardı edilince, Türk-İş temsilcileri toplantıyı terketmek zorunda kaldı

21 Haziran 1989 tarihinde ilk toplantısı yapılan Asgari Ücret Tesbit Komisyonu, Hükümet ve işveren üyelerin oylarıyla asgari ücreti belirledi.

1 Ağustos 1989 tarihinden geçerli olan, tarım ve sanayi kesiminde birlikte uygulanacak asgari ücret 16 yaşından büyük işçiler için brüt 225 bin lira, 16 yaşın altındaki işçiler için brüt 155 bin 250 lira olarak belirlendi.

Bu ücretler, büyükler için net 148 bin 725 lira, küçükler için net 104 bin 015 lira oluyor.

NASIL BAŞLADI, NASIL BİTTİ?

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu 21 Haziran Çarşamba günü ilk toplantısını yaparken, Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu Türk-İş görüşünü açıkladı. Tesbit edilecek ücretin güvenilir ve objektif kriterlere dayanması gerektiğini kaydeden Başoğlu, "Aksi halde alınacak kararlarda sorumluluk taşımamız mümkün değildir" dedi.

Komisyon toplantılarının üçüncüsü yapılırken, taraflar arasında üç konuda mutabakat sağlandı.

Bunlardan birincisi, işçinin dengeli besin kompozisyonunun gözönünde bulundurulması; ikincisi kalori hesabının 3500 net olarak dikkate alınması; üçüncüsü de yapılacak hesaplamada Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verilerine itibar edilmesi.

SİL BAŞTAN

Dördüncü toplantıda Hükümet ve işveren temsilcileri sanki daha önce

alınan kararlar ortada yokmuş gibi; gelenek haline gelen asgari ücret tesbitinde kullanılan yöntemleri bir kenara itiverdiler.

İşçi kesimi adeta şok olmuştu.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre tesbit edilecek asgari ücretin yüksek olacağı ortaya çıkmış, Hükümet ve işveren üyeler rastgele rakamlarla asgari ücreti belirleme yolunu seçmişlerdi.

Başoğlu, bu şartlar altında tesbit edilecek ücretin yönetmelikte sıralanan ihtiyaçları karşılamaktan uzak olacağını, geleneksel çalışma yönteminin terk edilerek asgari ücreti mümkün olduğu kadar düşük tutma gayretine ortak olamayacaklarını belirterek, diğer işçi üyelerle birlikte toplantıyı terk etti.

HÜKÜMET-İŞVEREN İŞBİRLİĞİ

Beşinci toplantı işçi üyelerin katılmadığı ve Hükümet-İşveren işbirliğinin sergilendiği bir havada yapıldı.

Asgari ücret 16 yaşından büyük olan, tarım ve sanayi kesiminde çalışanlar için brüt 225.000.-TL; 16 yaşından küçükler için 155.250.-TL. olarak kabul edildi.

TÜRK-İŞ'İN TEPKİSİ

Asgari ücretin açıklanması üzerine, işçi kesimi adına Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu basına yaptığı açıklamada, "Hükümet ve işveren oylarıyla belirlenen bu ücret, geçinme değil, sürünmeye devam ücretidir" dedi.

Bu düşük ücretin belirlenmesinde en büyük sorumluluğun Hükümette olduğuna işaret eden Başoğlu açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Yıllardan beri uygulanmakta olan yönteme göre asgari ücretin belirlenmesine karar verildiği halde, bir sonraki oturumda işverenlerin önerdiği yeni bir yöntem değişikliğine Hükümet üyeleri de katılmış, bu ücretin en düşük düzeyde tutulması için işbirliği yapıldığı gözlenmiştir.

"Bu şartlar altında toplantıda bulunmanın bir anlamı kalmadığı için, tepkimiz belirtilmiş ve toplantı terk edilmiştir.

"TÜRK-İŞ'in komisyona teklif ettiği ilkeler benimsenmiş olsaydı, gerçekçi bir asgari ücret belirlenir ve işçiler sefaletten kurtulurdu. Hükümet, işverenin de desteğiyle buna karşı çıktı.

"Bu yılki çalışmalarda, öteden beri savunageldiğimiz sanayi ve tarım kesimi asgari ücretinin ülke düzeyinde aynı olması isteğimizin dışında taleplerimize yaklaşım olmamıştır.

"Alıngücü bakımında bir örneklemeye yapacak olsak, işçi ve ailesini bir ayda 148 bin liraya mahkum eden Hükümet ve işveren üyeleri, bu rakamla kendilerine ancak bir ayakkabı alabilirler.

"İşimizi enflasyonun altında ezdirmeyiz, işçiden yanayız gibi beyanların ne kadar tutarsız olduğu, bu asgari ücretle bir kez daha anlaşılacaktır."

1987 ve 1988 Kamu kesimi sözleşmeleri kapsamındaki 244 bin işçi için :

Sosyal yardımlar 94 bin liraya çıktı, Asgari ücretten ayrı olarak 50 bin lira ödenecek

Devlet Bakanı Çiçek; 1 Ağustos tarihinden geçerli ek ödemeler kapsamında Belediyelerin olmadığını, bu işyerleri için temenni edildiğini söyledi

Ek zaman konusunda bir basın toplantısı düzenleyen Türk-İş Genel Sekreteri Kul, Bakan Çiçek'e cevap verdi...

KUL: "Bu yetersiz tespitler nedeniyle teşekkür borcumuz yok,,

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Emin KUL, Yönetim Kurulu adına 27 Temmuz günü düzenlediği basın toplantısında, Devlet Bakanı Cemil ÇİÇEK'in ek zamları ilgili aynı gün yaptığı açıklamayı cevaplandırdı.

"Bu yetersiz tespitler nedeniyle Hükümete teşekkür borcumuz yoktur" diyen Emin KUL, ek ödemenin Hükümet tarafından tek taraflı yapıldığı yolundaki açıklamayı da gerçek dışı olarak niteledi, "Bu konuda TÜRK-İŞ'in yürüttüğü mücadele gözardı edilip gizlenemez" dedi.

Belediyelerin kapsam dışı bırakılmasını da kınayan KUL, basın toplantısında şunları söyledi:

"Bugün saat 10.00 da Devlet Bakanı Sayın Cemil ÇİÇEK'in 244 bin işçiyi kapsayan ek ödemelerle ilgili düzenlediği basın toplantısında, tesbit edildiğini ileri sürdüğü ve açıkladığı konular üzerinde Konfederasyonumuz görüşlerini bilgilerinize sunmak istiyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim ki; 1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmeleriyle ilgili Konfederasyonumuzun yürüttüğü çalışmaların başlangıcında, 1988 ve 1987 sonu toplu iş sözleşmelerinin, gelişen enflasyonun altında kalan ücret seviyelerinin mutlaka onarılması konusundaki talebimiz, bu çalışmaların başında gerek Başbakan'a, gerekse ilgililere ısrarla iletilmiştir.

Bugüne kadar bu talepleri gerek Konfederasyonumuz Hükümet nezdinde, gerekse sendikalarımız muhatap oldukları kamu işverenleri sendikaları ve işveren genel müdürlükleri nezdinde yazılı ve sözlü olarak tekrarladılar ve taleplerinde ısrar ettiler.

Son olağan Başkanlar Kurulu toplantımızın öncesinde Yönetim Kurulumuz ve Genel Başkanımız, bu konuda görevli Devlet Bakanı Cemil ÇİÇEK'le de bir toplantı ve görüşme yaparak talepleri yineledi ve ilkelerini de bildirdi.

Ayrıca Başkanlar Kurulumuz bir komisyon teşkil ederek, bu taleplerin izlenmesi ve kotaların bakımından faaliyet gösterilmesini kararlaştırdı. Bu faaliyet bugüne kadar yürütüldü, en son görüşmeler de dün saat 16.00'da ve 18.00'de Devlet Bakanı Cemil ÇİÇEK'le yapıldı.

Komisyonumuz, 1987 sonu ve 1988 başında bağitlanan toplu iş sözleşmelerinin, gerek 1989 toplu iş sözleşmelerinin ücret seviyeleri ve gerekse 1988 enflasyonu dolayısıyla ücret seviyelerindeki aşınmayı telafi edecek ilkeleri üç noktada toplayarak talepte bulunmuştur.

— Birincisi; sosyal yardımlarda 1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerindeki düzeyde bir eşitleme yapılması,

— İkincisi; aylık ücretlerde seyyanen belli bir oranda, ücrete intikal ettirmek kayıt ve şartı ile bir iyileştirme sağlanması,

— Üçüncüsü ise, yapılacak bu iyileştirmenin asgari ücret artışı da dikkate alınarak, asgari ücretin altında kalan ücretler varsa, önce asgari ücrete getirme şartı ile iyileştirme oranı veyahahut seyyanen artışın uygulanması.

Bu husustaki iyileştirme bakımından talebimiz, sosyal yardımlar için bellidir. Çünkü 94 bin lira olarak sosyal yardımlar 1989 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde birinci yıl için tesbit edilmiştir. Ücrete yapılacak iyileştirme ilavesini Komisyonumuz 100 bin lira olarak tesbit etmiştir ve bu talepte bulunmuşuk.

Bugünkü açıklamada görüyoruz ki; 100 bin liralık teklifimiz 50 bin lira olarak gerçekleşmiş, fakat ücrete ilave şeklinde değil, ücretin dışında, ücrete bağımlı ödemeleri etkilememek koşuluyla, ek bir ödenti şeklinde tecelli etmiştir.

Oysa ki bizim talebimiz, iyileştirmenin ücretle ilgili bütün uygulamalara yansımaları şeklindeydi.

Hem seviye bakımından talebimize uyulmamış, hem de ücrete ilave şartları bakımından da tek taraflı bir tesbit yapılmıştır.

Ama sosyal yardımların eşitlenmesi bakımından teklifimizin kabul edildiğini görüyoruz.

Yeni asgari ücretin üzerine iyileştirmenin getirilmesi de ilke olarak kabul edilmiştir. Böylece bu talebimizde kabul edilmiş olmaktadır.

Bu aşamada görülen şudur:

Sayın Devlet Bakanının yaptığı açıklama, özellikle siyasi iktidarın içinde bulunduğu şartlar itibarıyla, bu uygulamayı tek taraflı yaptığını vurgulaması dikkati çekmektedir.

Çünkü, bu konuda basına yapılan açıklamada aynen şu bilgilere yer verilmiştir. "Hükümetimizin tek taraflı olarak iyiniyetle hakkaniyet icabı yaptığı bir ödemedir" denilmektedir.

Hükümet böyle bir ihtiyaç duyabilir; işçilere kendisinden gelen tek taraflı bir tasarruf olarak bu işlemi gösterebilir. Ama, siz değerli basın mensupları, bu tek taraflı tasarrufun çok daha öncesinde Konfederasyonumuzun ve bağlı sendikalarımızın yürüttüğü bir mücadelenin sonucu olduğunu bilmektesiniz.

Şunu da açıkca ifade etmek gerekir ki; yürüttüğümüz çalışma, şüphesiz toplu iş sözleşmesi bağtılama yetkisi ve yaptırımları unsurlarını taşımayan koşullardaki bir görüşme ortamında yürütülmüştür. Elbette ki böyle bir ortamın varlığını gözeterek taleplerimizi karşılıklı genel bir protokola bağlamak imkanından Hükümet kaçınmak isteyebilir.

Ama, yine görülmektedir ki, yapılan açıklamada, ek ödemelerin uygulanabilirliği işçi

sendikaları ve kamu işveren sendikaları arasında yapılacak bir protokolla sağlanacaktır ve bu yolun takip edileceği beyanı vardır.

Yani Hükümet, tek taraflı bir tasarrufla bir ödeme yapmaktan ziyade, kamu işveren sendikaları ile sözleşmelere taraf sendikaların biraraya gelerek bir protokol yapması gereğini de açıkca söylemiş, dolayısıyla bu uygulamanın ancak müşterek yapılabileceğini de zımnen kabul etmiştir.

Cemil Çiçek'in açıklaması :

"Kamu İşveren Sendikalarının taraf olduğu 1987 ve 1988 yılları içerisinde imzalanan yaklaşık 244 Bin işçimize ek ödemeyi amaçlayan iyileştirme çalışmaları tamamlanmış bulunmaktadır.

Yaptığımız bu çalışmaların amacı işçilerimizin ve çalışanlarımızın hayat standardının yükseltilmesi ile enflasyon karşısındaki kayıplarının telafi edilmesidir.

Bu cümleden olarak daha evvel kamuda çalışan 600 Bin işçiyle iyi bir toplu sözleşme yapılmıştır. Daha sonra memur maaşlarında yine tahminlerin ötesinde artış sağlamış ve asgari ücrette keza önemli ölçüde yükseltilmiştir. Emeklilere yeni imkânlar sağlamıştır.

Bu yapacağımız ek ödeme ile de çalışanlarımızın büyük bir bölümüne daha yeni imkânlar sağlanmış olmaktadır.

Yapılacak bu ödemeler Toplu Sözleşmelerden doğan bir hak veya talep değildir. Hükümetimizin tek taraflı olarak iyi niyetle ve hakkaniyet icabı yaptığı bir ödemedir.

Yapılacak ek ödemelerde asgari ücretin yürürlük tarihine paralel olarak 1 Ağustos 1989 dan geçerli olacak, müktesep hak teşkil etmemek, ücretlere ilâve edilmemek ve başka bir ödemeyi etkilememek kaydı ile ayda 50.000.- TL.'dir.

Ayrıca, sosyal yardımlar da yine 1.8.1989 tarihinden geçerli olmak üzere 94.000 TL. olarak ödenecektir. Bununla Kamu İş yerlerinde çalışanların sosyal yardımlarında bir eşitlik sağlanmış olmaktadır.

Ücretleri, 225.000 lira olarak tespit edilen asgari ücretin altında kalan işyerlerinde buna ilaveten ödenecektir. Böylece bu durumda olanlar için yapı-

Her ne kadar dili bunu açıkca söylemeye varmıyorsa da, bunun tek taraflı bir tasarruf olamayacağını bu beyanı ile zımnen kabul etmiştir.

Ücretlere yapılan ilave açısından varılan nokta bizce fevkalade yetersiz bir noktadır. Ücretlerde yapılan iyileştirme 50 bin lira brüt sınırında tutulmuş, ücretle ilgili unsurlara yansımaları ortadan kaldırılmış, adeta tek başı

Devlet Bakanı Cemil ÇİÇEK

lan ek ödeme ayda 200 bin lira olmakta, genelde ise yapılan ek ödeme aylık 84.000 TL. ile 140.380 lira arasında değişmektedir.

Ek ödemelerin yetkileri İşçi Sendikaları ve Kamu İşveren Sendikaları arasında yapılacak bir protokolle sağlanacak ve bunu takiben ödenecektir.

Bu ek ödemeler Toplu İş Sözleşmeleri yürürlükte bulunduğu sürece yapılacak, Toplu İş Sözleşmeleri sona ermesine rağmen yeni Toplu-İş Sözleşmeleri imzalanmayan kuruluşlarda çalışan işçiler bu ek ödemeden yeni sözleşme imzalanıncaya kadar yararlanmaya devam edecekler, ancak, yürürlük tarihi ile imza tarihi arasındaki ek ödemeler, Toplu-İş Sözleşmeleri artış farkından mahsup edilecektir.

Ek ödemelerden Toplu-İş sözleşmelerinin kapsamında bulunan mevsimlik ve geçici işçiler de çalıştıkları süre ile orantılı olarak yararlanacaklardır.

Belediyeler ile kamu işveren sendikalarının taraf olmadığı diğer işyerleri için bu ek ödemeler temenni niteliğindedir. Kendi sözleşmelerini yetkili organlarında değerlendiren ödeme yapıp, yapmamakta bu miktarlara eşit ve paralel düzenleme yapmakta kendileri yetkilidir."

na müstakil bir ödeme şeklinde bordrolarda yer alacağı açıklanmıştır.

Hatta, sözleşmenin bitiş tarihi ile sözleşmelerin yenilenmesi için imza tarihine kadar geçen zaman içinde bu yapılan iyileştirmenin de bir nev'i mahsup edileceği açıklama için de yer almıştır.

Bu da oldukça tartışmalı bir konu olarak önümüzdedir.

Kaldı ki; bu ödemelerin yapılmasının işçi sendikalarıyla kamu işveren sendikaları arasında yapılacak protokola bağlı tutulması nedeniyle, protokol hükümlerinin tek taraflı dikte ettirilmeye kalkışılması halinde yeni sorunlar doğurabileceği de açıkça görülmektedir.

Dileğimiz odur ki; bu protokollar yapılırken sorunlar doğmasın ve yeniden bir tartışma ortamına girilmesin.

Hükümet şu aşamada böyle bir tasarrufu tek taraflı yaptığı iddiasında olmasına rağmen, yine kamu kuruluşu olan Belediyelerde çalışan işçilerimiz için, bu uygulamanın zorunlu hale getirilmesi noktasında bir beyanda bulunmaktan şiddetle kaçınılmıştır.

Belediyelerde çalışan işçilerimiz için bunun bir temenni niteliğinde olduğunu beyan etmiştir.

Eğer bir kamu kuruluşu olan belediyeler üzerinde Hükümet sadece bir temenni niteliğinde beyanda bulunuyorsa, bunun doğuracağı sakıncalar da apaçıktır.

Kaldı ki, belediyelerimizin önemli bir kısmı, Adana, Ankara, İstanbul büyük şehir ve ilçe belediyeleri henüz Kamu İşveren Sendikalarının üyesi bulunmamaktadır. Bunu dahi dikkate almaksızın, Belediyeler hakkında bunun bir temenni olarak ifade edilmesi bir nev'i işveren Belediyelerle işçi sendikalarını karşı karşıya bırakma politikasına yönelik bir eğilimi yansıtmaktadır.

Bu da sakıncalı bir eğilimdir ve görülüyor ki, yapılacak bir iyileştirmeye bile her türlü politik niyetin katılması gibi bir manzarayla karşı karşıya kalmış, oluyoruz.

Kaldı ki, Hükümetlerin ilişkileri bakımından Belediyelere karşı mutlak yerine getirilmesi gereken yükümlülükleri de vardır.

Örneğin, 80 belediyemizde 3 ayla 1 yıl arasında temel ücretler ödenmemektedir.

İkramiyeler ödenmemektedir. İşçiler karışıklı çalıştırılmaktadır ve Hükümet bu belediyelere yapmak zorunda olduğu tahsisleri

Sendikaların Genel Kurul Çalışmaları Sürüyor...

ARAS, SONALP ve ALTUNKAYNAK Genel Başkan Seçildiler...

Türk İşçi Hareketinin sorunlarını tartıştığı, örgütün karar organı olan genel Kurul çalışmaları sendikalarıımızda; temmuz ayı içinde, şubelerde ve genel merkez düzeyinde devam etti.

Temmuz ayı'nda genel kurullarını toplayan TOLEYİS, BASS ve KRİSTAL-İŞ Sendikaları, 3 yıllık bir dönem için yöneticilerini seçti. 25 numaralı işkolunda faaliyet gösteren Türkiye, Otel, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası (TOLEYİS), 11 nolu işkolunda faaliyet gösteren Türkiye Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (BASS) ile 12 nolu işkolunda faaliyet gösteren Çimento, Cam ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası (KRİSTAL-İŞ) Genel Kurul çalışmalarını tamamladılar. Genel Kurul çalışmaları sonunda TOLEYİS Genel Başkanlığına **Mustafa ARAS** BASS Genel Başkanlığına **Tamer SONALP** yeniden, KRİSTAL-İŞ Genel Başkanlığına **Necati ALTUNKAYNAK** seçildiler.

TOLEYİS YÖNETİCİLERİ

1-2 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da TEKGIDA-İŞ Salonunda yapılan Genel Kurulun Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Birinci Bölge Temsilcisi **Vahap GÜVENÇ** yaptı. **Mustafa ARAS**'ın yeniden Genel Başkan seçildiği Genel Kurul'da Genel Sekreterliğe **Durmuş TOPRAK**, Genel Mali Sekreterliğe **Yaşar DURAKÇIĞIL**, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine **Erdem OKUR** ve Genel Eğitim Sekreterliğine **Atilla AKKAYA** getirildiler.

BASS YÖNETİCİLERİ

1-2 Temmuz tarihlerinde Ankara'da DSİ Salonunda Genel Kurulunu toplayan BASS Sendikası yeni yöneticilerini seçti. BASIN-İŞ Genel Başkanı **Ali Ekber GÜVENÇ**'in Divan Başkanlığını yaptığı genel kurul sonunda 9 kişilik Yönetim Kurulu üyeleri belirlendi. Yönetim Kurulu daha sonra tüzük gerği toplanarak görev bölümü yaptı. **Tamer SONALP**'in yeniden başkanlığa getirildiği toplantıda Genel Başkan Yardımcılıklarına **Erdal ÇOLPAN**, **Turgut YILMAZ**, **Doğan ÇEKİNMEZ** ve **Enis AYDIN**, Genel Sekreterliğe **Gıyasettin KOÇ**, Genel Mali Sekreterliğe **Nezih GÖREL**, Genel Örgütlenme Sekreterliğine **İhsan YENER**, ve Genel Eğitim Sekreterliğine **İzzet POLAT** seçildiler.

KRİSTAL - İŞ YÖNETİCİLERİ

KRİSTAL-İŞ Sendikasının 21-22-23 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da Kadıköy Halk Eğitim Salonunda yapılan Genel Kurul çalışmalarında Genel Başkanlığa **Necati ALTUNKAYNAK** getirildi. KRİSTAL-İŞ Sendikası 10 uncu Genel Kurulunda seçilen Yönetim Kurulu şöyle: Genel Başkan **Necati ALTUNKAYNAK**, Genel Başkan Vekili **Ziya KARADENİZ**, Genel Sekreter **Mehmet ULUDAG**, Genel Mali Sekreter **Şazi MERTOL**, Genel Eğitim Sekreteri **Fikret ALKAN**.

Eski Genel Başkan **Hasan Basri BABALI** İLE Genel Başkan Vekili **İbrahim EREN** 10 yıllık işçiliği olmadığı gerekçesiyle İstanbul Valiliği'nin kongrenin birinci günü gönderdiği yazı üzerine aday olmadılar.

yapmamakta, yükümlülüklerini yerine getirmemektedir.

Bu da çok dikkat çekici bir gelişme olarak karşımızdadır.

Bunun bir politik malzeme olarak kullanıldığı kanaatindeyiz.

Bir kaynak meselesi olarak ortaya sürülmesi imkansız bir manzara arz etmektedir.

Zira, ücret ödememe konusunda Çalışma Bakanlığı ve İşçileri Bakanlığına gerek bizim gerek BELEDİYE-İŞ Sendikamızın yaptığı müracaatlar üzerine Bakanlık müfettişlerince durum saptanmış, ancak hiçbir işlem yapılmamış,

hiçbir tahsisat da belediyelere gönderilmemiştir.

Diyebiliriz ki; Hükümetin tek taraflı ve iyi niyetle yaptığını söylediği işlemden ziyade, sendikalarımızın, Konfederasyonumuzun taleplerini belli ölçüde karşılamasını doğuran bir sonuçla karşı karşıya kalıyoruz. Kısmi bir kabul vardır. Ancak 1987 sonu ve 1988 içinde bağitlanan sözleşmelerin kapsamında bulunan işçilerimiz için bu açıklamada yer alan tekliflerin yetersiz olduğu kanaatindeyiz.

Bu nedenle, herhangi bir teşekkür borcumuz olduğu inancında değiliz."

Temmuz Sıcağı Ücretleri Eritti...

1989 yılı Temmuz ayı da hızlı fiyat artışlarının sürdüğü bir ay olma özelliğini korumuştur. Ekonomik alanda bu gibi, çalışanlar aleyhine değişimlerin devam ettiği günlerde ülkemizin siyasal-toplumsal gündeminde yer alan bir takım olaylar varlığını sürdürmüş ve bazı yeni olaylar gündeme eklenmiştir.

Temmuz ayında meydana gelen, asgari ücret ve ek zam konusundaki haberler dergimizde yer almaktadır. Ayrıca çalışanların ekonomik durumlarını tespit etmek amacıyla sürdürdüğümüz mutfak harcaması araştırması da dergimizde bilgilerinize sunulmaktadır.

Temmuz'89 ayında, Kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin sağladığı kısa süreli iyileştirmeler yavaş yavaş değerini yitirmiştir. Zorunlu tasarrufun yüzde 3'ten yüzde 4'e yükselmesi ve memur maaşlarında meydana gelen artışa paralel olarak sigorta prim tavanının yükselmesi sonucu meydana gelen kesinti artışları ücretlerde gerilemelere neden olmuştur. Ayrıca çalışanların ödedikleri yüksek vergilere rağmen, vergi dilimlerinin sağlanan ücret artışlarına göre düzenlenmemesi

nedeniyle gelir vergisi oranındaki artışlar da ücretlerin azalmasına neden olmaktadır.

EMEKLİLERDE ADALETSİZLİK

Emeklilere yapılan artışlarda da adaletsizlikler söz konusudur. Yüksek enflasyon nedeniyle kısa bir sürede hükmünü yitirecek olan zamlarda eşitlik gözetilmemiş ve işçi emekli maaş artışları memur emeklilerine göre geri kalmıştır.

Demir-çelik sektöründeki grev halen devam etmekte ve binlerce çalışan yaşamını zorla sürdürürken ülkemiz önemli miktarlarda maddi kayıplara uğramaktadır. Bu arada bir takım fırsatçılar servetlerine servet akletmekte iken dövizlerimiz dışa akıtılmaktadır. Bu grevde işverenin katı tutumu kırılmalı ve emeğin hakkı bir an önce verilmelidir.

İşsizlik, tüm olumsuz yansımalarını sürdürmektedir. Her geçen gün artmakta olan işsiz sayısı çalışanlar üzerinde bir baskı grubu oluşturmakta ve siyasal iktidarın kararlı bir şekilde konuyu ele almayışi sonucu sorun gittikçe büyümekte ve çözümü güçleşmektedir.

GELİR DAĞILIMI GİTTİKÇE BOZULUYOR

Ülkemizde gelir dağılımının ne derece bozulduğu bilinen bir gerçektir. Buna rağmen, hükümet gelir dağılımını düzeltici sosyal politik alandan gittikçe uzaklaşmaktadır. Yeni düzenlemelerden sonra toplu konut kredisinden yararlanmak çalışanlar açısından imkansız hale gelmiştir.

Sözleşmeli personel, sağlık yasa tasarısı, gibi Anayasa Mahkemesi tarafından bazı önemli hükümleri iptal edilmiş olan yasalar henüz ele alınmamıştır. Süper emeklilerin içinde bulunduğu açmazla tutarlı bir çözüm halâ bulunamamıştır.

Siyasal iktidarın felsefesi değişmedikçe, belli bir takım kısa vadeli hesaplar gözönüne alınarak sağlanan ekonomik iyileştirmelerin 3-5 ayda etkisini yitireceğine dair öngörümüz gerçekleşmekte olup, malesef Temmuz'89 ayı da çalışanlar açısından kazanımların erimeye başladığı ve kalıcı çözümlere başvurulmadığı bir ay olmuştur.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplandı...

YILMAZ: "KİMSENİN YARINA GÜVENLE, İNANÇLA, BAKACAK HALİ KALMADI..."

• Ek zam öncesi toplanan Başkanlar Kurulu'nda, çeşitli konular ele alındı ve bir bildiri ile görüşler kamuoyuna açıklandı.

Türk-İş Başkanlar Kurulunun olağan toplantısı 20 Temmuz Perşembe günü Ankara'da yapıldı.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket

Yılmaz, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada "Kimsenin yarına güvenle, inançla bakacak hali kalmamıştır" dedi.

Yılmaz, konuşmasında şu gö-

BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 20 Temmuz Perşembe günü olağan toplantısında, gündeminde yer alan konularla birlikte çalışma hayatını ilgilendiren son gelişmeleri de değerlendirdi.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu,

— 1988 yılı içinde bağitlanan kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin, enflasyon oranları gerisinde kalan ücret ve özellikle sosyal yardım düzeylerinin iyileştirilmesi konusunda Hükümet ve işveren sendikaları yetkilileriyle yapılan çeşitli görüşmelerde ileri sürdüğü taleplerin bir an önce gerçekleştirilmesinin zorunluluğuna dikkati çekmiştir.

Gerek Başbakan Turgut ÖZAL'ın, gerekse Devlet Bakanı Cemil ÇİÇEK'in zorunlu hale gelen bu iyileştirmenin yapılacağı konusundaki beyanları doğrultusunda çalışmaların en kısa sürede sonuçlandırılması çağrısının tekrarlanmasını kararlaştıran TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Teksif, Tarım-İş, Sağlık-İş, Belediye-İş, Genel Maden-İş, Türkiye Maden-İş ve Selüloz-İş Sendikaları Genel Başkanlarından oluşan ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun katılacağı bir Komisyon oluşturulmasına ve bugünden itibaren Komisyonun bu konudaki çalışmayı geliştirerek izlemesini uygun görmüştür.

— İşçi çıkarmaları konusundaki gelişmelerin işçi-işveren ilişkilerini son derece olumsuz yönde etkilemekte olduğunu ve bu işlemlerin yapıldığı bazı işyerlerinde, sendikalarımızın zo-

➡ rüşlere yer verdi:

“Hatırlanacağı gibi Kurulumuz son olarak 17 Mayıs 1989’da olağanüstü toplanmış ve kamu kesiminde çalışan yaklaşık 600 bin işçimiz ile ilgili toplu pazarlık sonuçlarını gözden geçirerek, işçi görüşünü saptamıştı. Bilindiği gibi toplu iş sözleşmeleri Yönetim Kurulumuzun, toplu pazarlığı koordine etmekle görevli Komisyonumuzun ve Başkanlar Kurulumuzun oybirliği ile aldığı kararlar istikâmetinde birliktelikle bağlatılmış bulunmaktadır.

Kamu kesiminde 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinin sonuçlanmış olmasına bakılarak, işçi/işveren ilişkilerindeki sorunların giderek azaldığı gibi bir düşünce son derece yanlıctır.

Belli bir dönemde koordineli çalışma ile ulaşılan sonuç tek başına bir anlam da ifade etse, siyasal, ekonomik ve sosyal çıkmazlardan kaynaklanan güçlükler varlığını koruduğu sürece, Türkiye’de iktisa-

den güçsüz durumdaki halk çoğunluğunun sıkıntılarının ortadan kalkmakta olduğu, hatta hafiflemiş bulunduğu asla ileri sürülemez. Kaldı ki, 1989 yılı toplu iş sözleşmelerinin imzalanması ile birlikte yeni yeni sorunlar da çıkmıştır.

KİMSENİN YARININA GÜVENLE BAKACAK HALİ KALMAMIŞTIR

Türkiye’de tüm çalışan kesimler, giderek her türlü dengeyi yitirmekte olduğu görülen ekonomik politikanın mağduru olmakta devam etmektedirler.

Kimsenin yarına güvenle, inançla bakacak hali kalmamıştır.

Mevcut sosyal adaletsizlikten ile-ri ölçüde yararlanan sınırlı bir kesim istisna edilirse, Ulusumuzun büyük çoğunluğu tek kelime ile

runlu önlemlere başvurmak durumuna itildiğini belirleyen TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu; özellikle Belediyelerde işçi çıkarma ve işyeri değiştirme gibi ahlâki değerlerle bağdaşmayan keyfi boyutlardaki tasarrufların, yapılan başvuru, tahkikat ve uyarılara rağmen ısrarla sürdürülmesinin, bu belediyelerce ve Hükümetçe derhal durdurulmasını talep etmiştir.

İşçi çıkarmalarının sürmesi halinde, Sendikaların başvuracağı önlem ve eylemlerin sonuçlarından ilgililerin sorumlu tutulması gereğine işaret eden TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu konuda alınması zaruri önlemleri de belirtmiştir.

— 73 il ve ilçe belediyesinde çalışan işçilere, bir yıldan üç aya kadar değişik sürelerde aylık ücretlerinin gerek ekonomik nedenler ve gerekse politik çekişmeler bahane edilerek ödenmediğine, bu durumun bir kısım belediye-

lerde yapılan başvurular sonucu iş müfettişleri ve İçişleri Bakanlığı müfettişlerince raporlarla belirlendiğine işaret eden TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ilgili Belediye Başkanları hakkında yasal kavuşturmayla geçilmesi zaruretine dikkat çekmiştir.

— Kıdem tazminatı müessesesinin kaldırılacağı yolundaki Hükümet yetkililerinin hiçbir temele dayanmayan beyanlarının işyerlerinde yarattığı huzursuzluğa da işaret eden TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kıdem tazminatı gibi köklü ve önemli bir sosyal güvenlik hakkının kaldırılması veya tahribi yolundaki düşüncelere bir bütün halinde kesinlikle karşı çıkılacağını açıklamıştır.

— SSK iştirakçisi emekli, dul ve yetimlere ödenmekte olan sosyal yardım ve aylık ücret-

“günlük” yaşamaktadır.

Ekonomide yaşanan istikrarsızlık ve dengesizliğin olumsuz sonuçları, çalışanların temel hak ve özgürlüklerini hedef alan yapısal sorunlarla ve bu şartlardan kötü niyetle yararlanmaya kalkışan bazı işverenlerin olumsuz eylemleri ile birleştiğinde, güçlüklerin üstesinden gelme yolunda atılan adımlar da, çok kısa süre içinde, değerini, gücünü yitirmektedir.

Yaratılmış bulunan tahribatı, zaman zaman, “yama” yapar gibi ortadan kaldırmak mümkün değildir. Öze dönük, köklü, gerçekçi tedbirler almak mutlak bir zorunluluk halindedir.

ENFLASYONUN TAHRİBATI GİDERİLMELİDİR

Tüm çalışanlar üzerinde olum-

suz etkisi yaşanan enflasyonun yol açtığı tahribat; sözleşmesi 1988’de yürürlüğe girip, yılını doldurmuş olan toplu iş sözleşmeleri kapsamındaki çalışanlar bakımından devam etmektedir.

Bu gibilerin çıkmazının süratle aşılabacağı yolunda verilen sözler henüz yerine getirilmemiştir.

TÜRK-İŞ olarak, hükümeti, bu ko-

nuda verdiği ve kamuoyuna da malolan taahhütlerini derhal yerine getirmeye çağırıyoruz.

Bir diğer konu asgari ücretlerdir. Türkiye’nin içinde bulunduğu koşullar ortada iken asgari ücret düzeyi konusunda hala spekülasyon yapılmasını anlayabilmek mümkün değildir. Hükümet bu ücreti “sefalet ücreti” olmaktan çıkarmalıdır. İşçinin ailesiyle birlikte insanca yaşamasına imkân verecek en az ücretin belirlenmesinde Hükümete düşen büyük bir sorumluluk vardır. Bunun gereğinin yerine getirilmesini bekliyoruz.

İŞÇİLERİN İŞTEN ÇIKARILIP YERLERİNE ASGARİ ÜCRETLE İŞÇİ ALINMASI TEHLİKELİ UYGULAMADIR

1989 toplu iş sözleşmelerinin yapılmasını takiben, başta belediyeler

her düzeyde sürdürmesine, ayrıca üye sendikalarımızın da uluslararası üst kuruluşlar ve çeşitli ülkelerdeki kardeş kuruluşlar nezdinde girişimlerini geliştirmesine karar vermiş, bu ulusal olayın, bir iç politika malzemesi haline getirilmesinden özenle kaçınılması gerektiğini vurgulamıştır.

Sosyal güvenlikte yasal eşitsizlik yaratmanın SSK’nın mali durumuyla irtibatlandırılmıyacağı, işçi emeklilerinin ağır mağduriyetlerinin giderilmemesi halinde, giderek genişleyecek haksızlık ve adaletsizliğin kaldırılması için topyekün mücadeleye devam edileceği yolunda Hükümet yetkililerinin bir kez daha uyarılması kararlaştırılmıştır.

— Bulgaristan’dan zorla göç ettirilen soydaşlarımıza yapılan insanlık dışı uygulamaları şiddetle kınayan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu konuda Genel Başkanın yaptığı girişimleri

her düzeyde sürdürmesine, ayrıca üye sendikalarımızın da uluslararası üst kuruluşlar ve çeşitli ülkelerdeki kardeş kuruluşlar nezdinde girişimlerini geliştirmesine karar vermiş, bu ulusal olayın, bir iç politika malzemesi haline getirilmesinden özenle kaçınılması gerektiğini vurgulamıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, iş ve çalışma hayatından doğan sorunların, ülkenin genel sorunlarından ve özellikle çoğulcu, katılımcı bir siyasal demokrasinin işlerliğe kavuşturulması çabalarından soyutlanamayacağını, ülkemizdeki üretim - paylaşım ve gelişmenin sağlıklı bir düzeye ulaştırılmasının, demokratik rejimin işlerliğine bağlı bulunduğu konusundaki temel görüşünü tekrarlamıştır.

olmak üzere, bazı kurumlarda ve özel kesimde yaygınlaştırılan son derece tehlikeli bir uygulamaya dikkatinizi çekmek istiyorum.

İşçiler işten çıkarılmaktadır; yerlerine asgari ücret düzeyinde işçi alınmaktadır.

İş güvencesini ortadan kaldıran, yok farzeden bu çeşit tasarrufların her kesimde işçi/işveren ilişkilerini son derece olumsuz yönde etkileyeceğini bilmek lazımdır.

Hükümet bu alanda derhal tedbir almak zorundadır.

Bazı işyerlerinde bu uygulama ahlaki hiçbir değerle bağdaşmaz bir biçimde yapılmaktadır. Sözde soydaşlarımıza "yardım" adı altında ucuz işçiliğin şartları yaratılmaya kalkışılmaktadır.

TÜRK-İŞ olarak bu çeşit gayri ahlaki davranışlar içine giren kötü niyetlileri uyarıyorum. Bu uygulama derhal durmalıdır. Aksi halde bu iş-

yerlerinde, işçi/işveren ilişkilerinde çok büyük çıkmazlarla karşılaşmaları kaçınılmazdır. Bu gibiler, TÜRK-İŞ Örgütü'nün her işkolunda, her işyerinde gelişmeleri günü gününe izlediğini bilmelidirler. O işyerleri varolduğu sürece bu tasarrufların hesabını asla veremezler, veremeyeceklerdir.

SOYDAŞLARIMIZIN DURUMUNU ULUSLARARASI PLATFORMLARA GÖTÜRÜYORUZ

Sırası gelmişken, TÜRK-İŞ olarak buradan, Bulgar Hükümeti'nin insan haklarını hiçe sayan davranışlarına maruz kalan soydaşlarımıza seslenmek istiyorum. Olayın yakın takipçisiyiz. Yaşadığınız zulüm ve alınabilecek tedbirler bugünkü toplantımızın gündeminde yer almaktadır. 14 Haziran'da Cenevre'de 150 ülkenin hükümet, işçi ve işveren temsilcileri önünde Bulgaristan'ı kınarken, özellikle işçi örgütlerini bu insanlık dışı tutumla yaygın bir biçimde mücadele etmeye çağırıştım. 24 Haziran'da aynı çağırışı Taksim'de tekrarladım. Bu çağırının olumlu sonuçları alınmaya başlanmıştır. Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu sorunu Dünyada 80 milyon işçiyi temsil eden örgütlere duyurmuş, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na intikal ettirmiştir. Bu mücadelenin aralıksız sürdürüleceğini bilmelisiniz.

BELEDİYELERDEKİ DURUM MÜSAMAHA İLE KARŞILANAMAZ

Belediyelerimizin durumuna özel olarak değinmek istiyorum.

26 Mart yerel seçimlerinden önce pek çok belediyede işçi ücretleri, sosyal yardımlar ve ikramiyeler uzun süreleri içeren dönemlerde ödenmemekteydi. Seçim öncesi iller Bankasındaki paylarını 1990'a, hatta daha ileriki yıllara kadar çeken ve çoğunu seçim yatırımı ve propagandası maksadıyla kullanan belediyelerde ciddi bir ekonomik açmaz yaşanmakta, bunun faturası yine çalışanlara çıkarılmak istenmektedir.

Bu durum müsamaha ile karşılanamaz.

Hükümetin de önemli sorumlulukları vardır; Devletin sorumlulukları vardır.

TÜRK-İŞ olarak Hükümeti bu konu ile derhal ilgilenmeye çağırıyoruz.

İşçiyi, O'nun ailesiyle birlikte yaşam şartlarını hedef alan bu ve benzer uygulamalar derhal durdurulmalıdır.

Huzur isteniyorsa, gerçekten isteniyorsa derhal akılcı tedbirler alınmalıdır.

Değindiğim bu sorunların ortak yönü güncel olmalarıdır; derhal tedbir gerektirmeleridir.

Yukarıda belirttiğim gibi bu tedbirler ne denli etkin olursa olsunlar, yapısal sorunlar varlığını koruduğu sürece, bir deliği yamamaktan öte anlam taşımaz.

Yapısal sorunlar, Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) nun 76. dönem konferansı sırasında bir kez daha ortaya çıktığı üzere, demokrasi

ile, çalışanların temel hak ve özgürlükleriyle ilgili sorunlardır. Ekonominin yönetimindeki hakim düşünce ile ilgili sorunlardır; sosyal adaletsizlikle ilgili sorunlardır.

Hükümet edenler süratle bu noktaya gelmek mecburiyetindedirler.

GREVDEKİ DEMİR ÇELİK İŞÇİSİNİN SORUNLARINA HÜKÜMET SEYİRCİ

Türkiye'de kamu vicdanını ağır bir biçimde zedeleyen uygulamalar, her çeşit uyarıya rağmen, devam etmektedir. Demir çelik işçisinin mücadelesi bunun en tipik örneğidir. İşçilerin haklı taleplerini karşılamakta ısrar edenler, belli kişilerin vurgun vurmasına, trilyonları aşan zarara seyircidir, hatta teşvikçi durumundadır.

Hükümet seyircidir.

Sorunları sözde kotarmakla görevlendirilen bakanlar ise birbirlerini suçlamaktadır.

Böyle bir tablo ile Cumhuriyet tarihimizde ilk defa karşılaşıl-maktadır.

Bir yanda milyarlarca liralık vur-gunlara, diğer yanda trilyonları aşan zarara; aileleriyle birlikte 100 bin yurttaşımızın ekonomik cendere altına alınmasına seyirci kalmanın sorumluluğu vardır ve bu mutlaka sorulur.

Bunun gibi Yapı Kredi çalışanla-rına yapılan muamelenin kabul edilmesi mümkün değildir. Hükümet herkes üzerinde objektif etki yapan şartların varlığına rağmen, çalışanlar arasında açıkça ayırım yapmaktadır.

Hükümet toplu pazarlık düzeni-ne kamu işveren sendikaları vasıtasıyla doğrudan; yasaların kısıtlayıcı hükümleriyle dolaylı olarak müdahale etmeye devam etmektedir.

Grev erteleme yetkisinin kötüye kullanılması; yaygın grev yasakla-riyla çalışanların kaderinin Hükümetin doğrudan kontrolü altındaki Yüksek Hakem Kurulu'na bırakılma-sı; bu Kurulun Yapı-Kredi sorununda bir kez daha yaşandığı gibi, son derece sorumsuz davranması -TÜRK-İŞ olarak uyarıyorum- son derece-

büyük huzursuzluklara davetiye çıkarmaktadır.

Aynı şekilde Hükümet elini sendikaların iç işlerinden çekmelidir.

İşçinin kimi seçeceğine, kimi seçmeyeceğine; faaliyetlerini ne suretle sürdüreceğine; iş programlarını ne suretle yapacağına karar verecek olan işçilerdir, çalışanlardır.

Hükümet ILO Sözleşmelerinde ifadesini bulan temel hakları kullanamaz hale getiren düzenlemeleri değiştirmek; uygulamaları durdurmak zorundadır.

Demokrasi ile idare edilen ülkelerdeki şartlara uygun; en azından Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) nun normlarına, ilkelerine uygun düzenlemeleri vakit geçirmeden gerçekleştirmek zorundadır.

Yaratılmış bulunan tahribatın yama yoluyla giderilmesi mümkün değildir. Esasa dönük; insanların insan olarak sahip olduğu, evrensel geçerliliği olan temel haklara, özgürlüklere saygılı bir yapının vakit geçirilmeden kurulması zorunludur.

ILO yetkili organlarının, özellikle denetim organlarının açık seçik ortaya koyduğu üzere, Türk çalışanına olağanüstü şartlar altında empoze edilen, temel hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıran şartlar derhal değişmelidir.

Bu çerçevede işveren kesimi şunu bilmelidir ki, kısa vadeli çıkarlarına uygun düştüğü için savundukları bugünkü sağlıksız yapıdan, ileride en çok zararı yine kendileri çekecektir. Gelişmelere sorumlu bakmak mecburiyetindedirler.

SORUNLARIN VARLIĞINI KORUDUĞU DÖNEM...

Başkanlar Kurulumuz, TÜRK-İŞ açısından mücadele programında yer alan tüm sorunların varlığını el'an koruduğu bir dönemde toplanmaktadır.

Kimse hepimizin yakından bildiği, yaşadığı sorunların şu ya da bu önlemle giderilmiş olduğu iddiasında bulunmamalıdır.

Sorunları çözmekle ödevli olanların sorumluluğu bizim gözümüzde devam etmektedir ve demokrasiye uygun çözümler getirilmediği sürece de devam edecektir.

Bu düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

ULUSLARARASI İŞÇİ KURULUŞLARI BULGARİSTAN'I KINIYOR...

- APRO YÖNETİM KURULU
BULGARİSTAN'I AĞIR BİR
DİLLE KINADI...

- VANDERVEKEN (ICFTU) :
"KONUYU BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KOMİSYONUNA GÖTÜRDÜK"...

- MATHUR (APRO): "BU İNSANLIK DIŞI
UYGULAMA KARŞISINDA HÜR
SENDİKACILIK HAREKETİ SESSİZ KALAMAZ".

- YILMAZ: BULGARİSTAN'DA
TÜRLERE YAPILANLAR, TÜM
İNSANLIĞI İLGİLENDİRİR..."

Singapur'da 24-27 Temmuz tarihleri arasında toplanan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) un Asya Pasifik Bölgesel Örgütü APRO Yönetim Kurulu, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ'ın yaptığı konuşma sonunda, Bulgaristan Hükümetinin soydaşlarımıza reva gördüğü politikayı "İnsan-

lık dışı" bir davranış" şeklinde niteledi ve Bulgaristan'ı kınama kararı aldı.

APRO Yönetim Kurulu Toplantısında, tüm ülkeler Bulgaristan'a karşı ekonomik yaptırım uygulamaya davet edildi.

➡ Asya ve Pasifik'de 23 Ülkeden yaklaşık 32 milyon işçiyi temsil eden ICFTU'nun Asya - Pasifik Bölgesel Örgütü APRO Yönetim Kurulunda, Bulgaristan'ın Türklere karşı uyguladığı zorunlu göç ve asimilasyon politikası müzakere edildi.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, APRO Yönetim Kurulundaki konuşmasında, son 5 yıl içinde Bulgaristan'da yaşayan Türk Toplumuna karşı yürütülen eritme ve sindirme politikasını anlattı.

Bulgaristan Hükümetinin uyguladığı bu insanlık dışı kampanyanın vahim boyutlara ulaştığını örnekleriyle anlatan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ "Bu baskı karşısında yüzyıllardır üzerinde yaşadıkları topraklardan göçe zorlanan Türkler yuvalarını ve herşeylerini terketmektedirler. Böylelikle aileler parçalanmakta ve ömür boyu elde edilen emek mahsulü haklar Bulgaristan tarafından gasp edilmektedir" dedi.

Bulgaristan hükümetinin ikili ve çok yönlü anlaşmalar yanında kendi anayasasını bile bir tarafa iterek bu tür uygulamaları sürdürdüğüne işaret eden Şevket YILMAZ bu ülkede Türkçenin yasaklandığını, Türk isimlerinin değiştirildiğini, Türk okullarının, gazetelerin ve camilerin bile ibadete kapatıldığını anlattı.

Bu davranışlara direnme hakkını kullananların işkence altında toplama kamplarında çalıştırıldıklarını da sözlerine ekleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bulgaristan'ın bu uygulamaları ile taraf

olduğu ILO Sözleşmelerini de çiğnediğini hatırlattı. Genel Başkan YILMAZ, "Bu sorun sadece Türkiyeyle Bulgaristan arasında değil, bugünkü boyutuyla tüm insanlığı ilgilendiren bir sorundur. APRO gibi önemli bir örgüt bu noktada gerekeni yapmalıdır. Bu konuda APRO bir karar almalıdır" şeklinde sözlerini tamamladı.

APRO GENEL SEKRETERİ'NİN SÖZLERİ

Bu açıklama üzerine konuşan V.S.MATHUR'da bir süredir üzüntüyle izledikleri bu tablonun son derece ciddi olduğunu bildirdi.

APRO Genel Sekreteri Bulgaristan hükümetinin Türk azınlığa karşı uyguladığı şiddet, baskı ve asimilasyon kampanyasının insanlık dışı ve tüyler ürpertici olduğunu belirtti ve bu gelişmeler karşısında dünyadaki hür sendikacılık hareketini sessiz kalamayacağını ifade etti.

ICFTU GENEL SEKRETERİ'NİN SÖZLERİ

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU Genel Sekreteri John VANDERVEKEN'de, gelişmeleri şiddet ve nefretle kınadıklarını ICFTU olarak konuyu Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonuna şikayet ettiklerini hatırlattı. VANDERVEKEN, Bulgaristan'a karşı ILO'da da resmen şikayet yoluna gidebileceklerini açıkladı.

APRO YÖNETİM KURULU KARARI

Bu görüşmelerden sonra, APRO Yönetim Kurulu Bulgaristan

Bulgaristan hükümeti aldığı bir kararla Türk toplumuna karşı eritme ve sindirme politikası uygulamaya başladı... Bu insanlık dışı uygulama sonunda aileler göçe zorlanıyor, yıllardır yaşadıkları topraklardan zorla sökülerek parçalanıyor... Ömür boyu elde edilen emek mahsulü haklar Bulgaristan tarafından gasp ediliyor...

Hükümetinin bu tutumu ile ilgili olarak bir kınama kararı aldı.

APRO Yönetim Kurulu'nun bu konudaki kararında şöyle denildi:

— Bulgaristan'da yaşayan Türk asıllı azınlığın haklarının Türkiye'yle Bulgaristan arasında imzalanan ikili ve çok taraflı anlaşmalarda ve Bulgaristan Anayasasında korunduğunu not eden,

— Bulgaristan Hükümetinin bu anlaşmaları ihlâl eden bir tutumla etnik grup Türkleri zor kullanarak asimile etmeye yönelik bir kampanya açtığını bu suretle Türkçe isimlerinden, ana dillerinden, din ve ibadet özgürlüğünden yoksun kıldığını, ulusal kimliklerini muhafazaya çalışan önemli sayıda etnik Türkün işkenceye tabi tutulduğunu, toplama kamplarına gönderildiklerini ve öldürüldüklerini dikkate alan,

ÜLKEDEN ÇIKARILANLAR BİR TÖRLÜ DURMUYOR...

— Bulgaristan'daki Türk azınlığın önemli bir kesiminin zor kullanılarak ülkeden çıkarıldığını, ailelerinden koparıldıklarını, mal varlıklarını terke mecbur edildiklerini bu suretle ülkeden çıkarılanların sayısının 200 bine ulaştığını ve bu eylemin hiçbir sınır tanımaksızın halen sürdürüldüğünü ciddi bir kaygı ile tesbit eden,

— Bu insanlık dışı muameleye maruz bırakılan Türklerin çoğunluğunun Bulgaristan'daki iş gücünün önemli bir kesiminin teşkil ettiğini ve bu insanların temel haklarından, Bulgar Hükümeti tarafından onaylanan ILO sözleşmeleri teminatındaki haklarından da yoksun hale sokulduğunu dikkate alan,

Bulgaristan'daki Türk azınlığın bir baskı yöntemiyle mecburi çalışmaya tabi tutulduğunu, bu uygulamanın diğerlerinin yanı sıra Bulgaristan Hükümetinin taraf olduğu mecburi çalıştırmayı ve iş ve meslekte ayırım yapılmasını yasaklayan ILO Sözleşmelerinin ağır bir biçimde ihlâline yol açtığını esefle kaydeden,

TÜRK AZINLIĞA KARŞI, İNSANLIK DIŞI MUAMELELER..

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Asya-Pasifik Bölgesel Örgütü APRO Yönetim Kurulu, Bulgaristan Hükümetini bu ülkedeki Türk azınlığa uyguladığı insanlık dışı muameleleri ŞİDDETLE kınar.

Bulgaristan Hükümetinin, Türk asıllı azınlığa uyguladığı sistemli mecburi çalıştırma ve ayırım politikasını KINAR.

Bulgaristan Hükümetini Türk azınlığa karşı, uluslararası anlaşmalardan doğan vecibelerine uymaya ve Bulgaristan'da yaşayan Türk azınlığın tüm haklarını iade etmeye DAVET EDER.

Bulgaristan hükümetinden, Türk asıllı vatandaşlarını zor kullanarak ülkeden uzaklaştırma eylemini derhal durdurmasını ve kapsamlı bir göç anlaşması yapabilmesi için Türkiye'yle görüşmelere başlamasını ISRARLA İSTER.

Uluslararası Hür Sendikacılık Hareketini, mümkün olan her yola başvurarak, Bulgaristan'daki Türk asıllı işçilerle dayanışma içinde olmaya, Bulgaristan Hükümetinin insanlık dışı tasarruflarını durdurmak için, Ekonomik yaptırımların uygulanması dahil, gerekli tüm tedbirleri almalarını hükümetlerinden ısrarla istemeye DAVET EDER.

Bulgaristan yönetiminin Türklere karşı uyguladığı asimilasyon politikası sonunda göçe zorlananlar; geçmişini, emeğini, her şeyini bırakarak Türkiye sınırından içeri bir at arabasına yüklediği eşyası ile giriyor...

TÜRK-İŞ 38 YAŞINDA...

YÖNETİM KURULU'NUN BİLDİRİSİ:

**“ÇALIŞANI VE EMEKLİSİ İLE
TÜM İŞÇİLERİMİZİN HİZMETİNDE GEÇEN OTUZ SEKİZ
YILIN ÇİLESİNİ, GURURUNU, MUTLULUĞUNU DAHA AYDINLIK
YILLARA OLAN UMUDUMUZLA BİRLİKTE PAYLAŞIYORUZ.”**

TÜRK-İŞ Konfederasyonu, kuruluşunun 38 inci yıldönümü nedeniyle 31 Temmuz günü bir bildiri yayınladı.

“Çalışanı ve emeklisi ile tüm işçilerinin ve ulusumuzun hizmetinde geçen otuz sekiz yılın çilesini, gururunu, mutluluğunu daha aydınlık yıllara olan umudumuzla birlikte paylaşıyoruz” denilen bildiri aynen şöyle:

YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

“31 Temmuz 1952 tarihinde kurulun Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu bugün 38. kuruluş yıl dönümünü yaşıyor.

Türk işçi hareketi tarihinde örgütlenme ve gelişme yolunda kalıcı en büyük aşamayı gerçekleştiren TÜRK-İŞ, genç demokrasimizin temel bir kurumu olarak ülkemizin sosyal; ekonomik ve siyasal hayatındaki iler-

lemelerde sürekli ve tutarlı bir çizgide yürüttüğü işlevini daha da etkin biçimde geleceğe doğru taşıyacaktır.

Ülkemizde her alandaki gelişmelerin içinde TÜRK-İŞ'in varlığını, etkinliğini ve yönlendiriciliğini 38 yıldır en ön safta görmenin yarattığı güven duygularıyla TÜRK-İŞ Ulusumuzun en büyük değer verdiği kurumlarından biri olmuştur.

Genç Cumhuriyetimizin çok partili siyasi hayatı ve kalkınma yolunda geçirdiği aşamalar içinde işçi hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesi yolunda olduğu kadar, demokratik rejimin işlerliğe kavuşturulmasında da üstün bir yurdseverlik çizgisinde sürekli mücadele veren, yeni deneyimler kazanan bir öncü kuruluş olarak TÜRK-İŞ, yaşadığımız tarih kesitinde de Ulusumuzun umutlarını geleceğe güvenle taşımanın görevini yerine getirme gayretlerini sürdürmekte kararlıdır.

**İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ,
ÇOĞUCU VE KATILIMCI BİR
DEMOKRASİ İLE SAĞLANIR**

Tartışmasız bir gerçektir; işçi hak ve özgürlükleri, temeli insan haklarına ve özgürlüklerine dayalı, çoğulcu, katılımcı bir siyasal Demokrasinin kurumlaşması ve sağlıklı işlerliğe kavuşmasıyla mümkündür.

Ülkemiz ve demokrasi ise bu yolda henüz yeni yeni deneyimlerle mesafe alma aşamasındadır. Bu nedenle ekonomik, sosyal ve siyasi hayatımız sancılıdır.

Bu gün ülkemizde çoğulcu, katılımcı ve özgürlükçü siyasal demokratik rejimin kurumlaşması ve sağlıklı bir işlerliğe kavuşması, gerek işçi hak ve özgürlüklerinin ve gerekse temel insan haklarının hayata geçirilmesi bakımından en önemli vazgeçilmez bir ön koşul olma geçerliliğini sürdürmektedir. ➡

► Bu nedenledir ki, TÜRK-İŞ tarihi boyunca sadece üyelerinin hak ve çıkarlarıyla sınırlı mesleki bir işlev yapmanın ötesinde görevler yüklenmiştir.

TÜRK-İŞ'İN YÜKLENDİĞİ GÖREVLER

Ve onun içindir ki TÜRK-İŞ'in ve çatısı altında birleşen yüzbinlerce üyesinin; bir taraftan yaşanan koşullarda iş ve çalışma hayatından doğan güncel sorunları çözmek, diğer taraftan ekonomik ve sosyal hayatın çalışanların çıkarları doğrultusunda bir ağırlıkta yönlendirilmesinde temel etken olan çoğulcu, katılımcı ve özgürlükçü bir demokratik rejimin kurumlaştırılması mücadelesini vermek gibi iki temel işlevi bulunmaktadır.

TÜRK-İŞ bu iki temel işlevini Ana Tüzüğü'nün 2. maddesinde aynen yer alan "insan hakları, çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi kuralları Atatürk ilkeleri, milli, demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti anlayışı çerçevesinde" ülkemizin kendine özgü siyasal ve ekonomik yapısı içinde özenle ve fakat kararlılıkla gerçekleştirmenin gayretini sürdürmüş ve sürdürmektedir.

Kuruluşundan bu güne kadar geçen otuzsekiz yılda hergün yeniden güç tazeleyerek Türk işçisinin ve Türk Ulusunun güvenini kazanan TÜRK-İŞ geleceğe doğru inançla yürüyecektir.

Çalışanı ve emeklisi ile tüm işçilerimizin ve Ulusumuzun hizmetinde geçen Otuzsekiz yılın çilesini, gururunu, mutluluğunu daha aydınlık yarınlara olan umudumuzla birlikte paylaşıyoruz."

ÖZAL, İNÖNÜ, ÇİÇEK, BAYKAL VE SUAZO KUTLAMA MESAJI GÖNDERDİLER

Türk-İş'in 38. kuruluş yıldönümü nedeniyle, Başbakan Turgut Özal, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, Devlet Bakanı Cemil Çiçek, SHP Genel Sekreteri Deniz Baykal ve AAFLİ Türkiye direktörü Valentin Suazo Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'a birer kutlama mesajı gönderdiler.

Başbakan Özal, gönderdiği mesajda şu görüşlere yer verdi:

Çalışma ve sözleşme hürriyeti ile sosyal güvenliğin gerçekleşmesinde öncülük eden Türk-İş'in 38. kuruluş yıldönümünü kutluyorum. Varlığını ve gelişmesini parlamenter demokrasi ile sağlayan Türk işçi hareketinin deneyimli kuruluşu Türk-İş'in çalışma barışma katkılarının devamını diliyorum"

Erdal İnönü de şu mesajı gönderdi:

"Türk-İş'in yıldönümünü candan kutluyorum. İşçilerimizin, bütün çalışanlarımızın haklarını korumak için öne atılarak mücadele etmiş işçi liderlerimizi saygıyla anıyorum. Bütün yasal düzenlemeleriyle ve uygulamalarıyla çağdaş demokratik bir çalışma düzenine kavuşacağımız günlerin yakın olduğu inancıyla bu yoldaki uğraşınızda başarılar diliyorum"

Deniz Baykal, mesajında "Türk işçi hareketinin en güçlü kuruluşu Türk-İş'in kuruluşunun 38. yılını idrak ettiği bugün, sizi ve işçi sınıfının tüm üyelerini yürekten kutluyorum" diyerek, işçi hareketinin çektiği sıkıntıların yakın bir gelecekte sona ereceğine inandığını kaydetti.

Valentin Suazo da Türk-İş'in mücadelesinde başarılı olması dileğinde bulundu.

KIDEM TAZMİNATI TAVANI 1 MİLYON 192 bin 750 TL.

Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Temmuz ayından itibaren memur aylıklarına uygulanan katsayı ve ek göstergelerin arttırılmasından sonra kıdem tazminatı tavanının en yüksek devlet memurunun emeklilik ikramiyesinin hesabına paralel olarak esas aylık ile taban aylığı ve kıdem aylığının yüzde 25'inin toplanmasıyla bulunacağı belirtildi.

Açıklamaya göre, kıdem tazminatı yıllık tavanı 1-14 Temmuz tarihleri için 1 milyon 49 bin 250, 15 Temmuz - 31 Aralık tarihleri arasındaki dönem için de 1 milyon 192 bin 750 lira olacak, Kıdem tazminatı yıllık tavanı daha önce 614 bin 400 lira olarak uygulanıyordu.

Fıkra Bu Ya..

CUMHURBAŞKANLIĞINA adaylığı koyan bir başbakan tebdil-i kıyafet edip halkın arasına karışmış, nabız yoklamaya başlamış. Bir meyhaneye girip gözüne kestirdiği akşamcının masasına çökmüş.

—Böyle her gün içmek için ne kadar kazanıyorsun?

—Günde 10 bin lira.

—Ya ekonomik koşullar daha da ağırlaşır, yeni zamlar gelirse?

—O zaman günde 20-30 bin lira kazanırım!

—Ne biçim iş? Peki ya kemerler iyice sıkılır, devalüasyon yapılır, zamlar sağanak gibi gelirse?

—İşte beyim o zaman günde 100 bin kâğıda para demem!

Tebdil-i kıyafet halindeki başbakan bu cevaplara çok şaşırılmış, merakla sormuş:

—Şeydan mısın, nesin be adam? Ne iş yapıyorsun sen?

Akşamcı, önündeki kadehten bir fırt çekip, ağzına küçük bir peynir parçası atarak cevabı yapıştırmış:

—Mezarcıyım beyim, mezarcı! (Tempo Dergisi'nden)

"Gemilerimiz" Fotoğraf Sergisi Ankara'da Açıldı..

Türkiye
Denizciler
Sendikası
tarafından
Ankara'da
açılan fotoğraf
sergisinde,
bugün
tamamen
ortadan
kalkan ticaret
filomuza ait
fotoğraflar
sergilendi.

KUL : "SERGİNİN AMACI, İLGİLİLERİ HAREKETE GEÇİRMEKTİR"

Türkiye Denizciler Sendikası tarafından bir süre önce İstanbul'da sergilenen ve bugün tamamı ortadan kalkan ticaret filomuza ait gemilerle ilgili fotoğraf sergisi, 25 Temmuz Salı günü Türk-İş galerisinde halka tanıtıldı.

Serginin açılışını yapan Türk-İş Genel Sekreteri ve Türkiye Denizciler Sendikası Genel Başkanı Emin Kul, sergilenen fotoğrafların çok güç temin edildiğini, görüntülenen bu gemilerin bugün ya demir-çelik yığını halini aldığını ya da battığını hatırlatarak şöyle konuştu:

"Bu sergiyi düzenlemekteki amacımız, Türk ticaret filosunda hizmet vermiş, bugün ya demir-çelik yığını ya da batmış bulunan gemilerimizi tanıtmakla sınırlı değildir.

Ülke ekonomisine büyük hizmetler veren bu gemilerin fotoğ-

raflarını teminde büyük güçlük çektik. Çünkü, genellikle gemi çalışanları tarafından hatıra olarak saklanan bu gemilerle ilgili Devlet arşivlerinde fotoğraf maalesef yok.

Üç tarafı denizle çevrili ülkemizde, daha büyük tonajlı gemiler dahi yapmak imkanımız olduğu halde, tersaneciliğimizdeki kriz, kaynak güclüğü nedeniyle bu yapamamaktadır.

Dileğimiz, bu sergi ile ilgilileri uyarmak, kendi tersanelerimizde gemilerin yapımı yolunda teşvik etmektir."

Emin Kul, Atatürk'ü Samsun'a çıkaran Bandırma gemisinin hiçbir yerde fotoğrafının bulunmadığını, sadece limandayken çekilmiş ve bir bölümü görünen fotoğrafın bu sergide yer aldığını da sözlerine ekledi.

Sergide yüze yakın fotoğraf arasında Türkiye'de yapılan ilk

buharlı gemi olan Mesiri Bahri, 1936 yılında Hamidiye Kruvazörü ile çarpışıp batan Eser-i Cedid, adına şarkılar bestelenen Gülcemal gemileri de yer almakta.

Sergi 10 gün süreyle açık kalacak.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri KUL, açılış kurdelesini kesiyor.

21'e 10 kala...

Sinan VARGI
Türk-İş Koop. Uzmanı

21. yüzyıla şu önümüzdeki birkaç ayı saymaz isek, tam on yıl kadar bir süre kaldı. Son bir kaç yıldır dünyamız önemli değişiklikler geçirdi. İki süper güç arasında yapılan silah indirimi anlaşmaları soğuk savaş ve nükleer felaket korkularını ortadan kaldırdı. Alışlagelen siyasi doktrinlerde de çoğulcu demokratik rejim lehine gelişmeler kaydedildi. Gerek Sovyetler gerekse Çin bu yolda mücadeleye devam ediyorlar... Bir zamanlar kapitalizmin ürünü sayılan Cola'lı meşrubatlar ve hamburgerler artık blucin giyen Moskova'lı ve Pekin'li gençler tarafından tüketiliyor. Dünyanın bu temel değerlerinin değişimi bir bakıma bu çokuluslu şirketlerin işine yaradı...

21. yüzyıla on kala, tükettiğimiz dayanıklı ve dayanıksız malların markalarına dikkatlice baktığımızda aslında hepsinin çokuluslu şirketler tarafından üretildiğini görebileceğiz. Herhangi bir ülkenin sınırları içinde olmayan tüm dünya üzerinde faaliyet gösteren bu vatansız şirketlerin tek hakim düşüncesinin ne olursa olsun yalnızca kâr elde etmek olduğu bilinmektedir. Amaç kâr olduğunda ise, rüşvetler, skandallar mübah sayılmaktadır.

1970'li yıllarda Japonya'nın pazara girmesi Avrupalı ve Amerikalı şirketleri kara kara düşündürmeye başlamıştı. Onlar da artan çelik gözlü rekabete karşı şirketlerini evlendirmişler ve daha da büyüme yoluna gitmişlerdi. Ancak Japonlar büyük şilep tipi gemilerde küçük arabalar imal ederek ABD'ye satmaya başlamışlardı. Bugün elektronik alanında Japonların ulaştığı teknolojinin sınırlarını dahi tatmin etmek mümkün de-

ğil, piyasaya sürdükleri mamüllerin ancak 5-6 yıl öncesinin teknolojisi olduğunu artık tüm dünya biliyor.

Artık Japonlar da yurt dışındaki şirketleri satın almaya yöneldiklerinde ortaya tüm dünya üstünde çalışan Çokuluslu Şirketler kavramı çıktı. Bu şirketlerden bazıları kartele dönüşmeye başladı bile. Gün olmuyorki büyük dergilerde okunan haberlerde, şu şirket bu şirketi satın aldı şeklinde haberlere rastlamayalım.

AMAÇ : SENDİKASIZ İŞÇİ..

Çokuluslu Şirketler, artan kâr oranlarını daha fazla arttırmak için ne yapıyorlar, riskli üretilere girmeden, hammadde kaynaklarını kendileri işleterek para kazanıyorlar. Bir de bunları en ucuza üretmenin yollarından birisi olan sendikasıız işçi çalıştırmak ve sendikacılığın ortadan kalkması için çalışmalar yapmak, konusunda ilave edebiliriz.

Gerek ABD'de gerekse Avrupa'da çokuluslu şirketler tarafından istihdam edilen personele kesinlikle sendikaya üye olmamaları konusunda telkinlerde bulunulup tehditler savruluyor. Çokuluslu Şirketler sendikaların yanısıra kooperatifçilik olayını da ikinci bir tehlike olarak görüyorlar. Kooperatif sistemin bir sektör haline geldiği İskandinav ülkelerinde çokuluslu şirketlerin faaliyetlerinin çok az olduğunu görüyoruz.

Bu konuyla ilgili olarak bir Japon bankasının İstanbul'daki müdürü, haftalık Ekonomik Panorama dergisine şunları söylüyordu.

"Grev ve lokavtın olmadığı ortamlar hem işçiler hemde işverenler için en verimli çalışma zeminidir. Grev olmayınca üretim kapasitesi yüksek olacak, işçiler bu sayede yüksek ücret alacaklar(?) sendika ve refah seviyeleri yükselecektir. Sendikalar bizim ülkemizde işverenlerle tam bir uyum içinde, zaten son senelerde hiç bir greve rastlanmadı."

45 metre kare dairede iki çocuğu ile birlikte yaşayan banyosu dar olduğu için fiçinin içinde yıkanan, duvardan çıkma yataklarında uyuyan işçiler ne düşünüyor acaba...

Dostumuz Kore'de sendikacılaşma karşı kuruluş olarak ilan edilen ve Kore İşçi Sendikaları Konfederasyonu FK TU tarafından tüm dünyaya gönderilen yazılarda bu kuruluşa dikkat edilmesini istenen bir Güney Kore elektronik şirketi, geçtiğimiz aylar içinde bizim ülkemizde faaliyet gösteren bir elektronik şirketi ile anlaşma imzaladı. İşin ilginç yanı bizim ülkemizdeki bu kuruluştada sendika bulunmuyor.

Türk Metal Sendikası İzmir Şube Başkanı bu konuda şunları söylüyordu.

"5000 kişinin çalıştığı bu fabrikada ne zaman örgütlenelim desek işveren hemen 30 kişiyi işten atıyor. Bugüne kadar 300 kişi işten atıldı."

Bizim ülkemizde de yıllardan beri faaliyet gösteren ve dünya kakao tekeli elinde tutan bir çok uluslu şirket ise tüm dünyada çeşitli ülkelerde bulunan fabrikalarında sendikacılığı ortadan kaldırmak için girişimlerde bulunuyor. Ekim 1988'de, Fransa'da grev hazırlıkları yapan işçilerin karşısına polisle çıkarken, Kolombiya'da sendikalı işçileri işten atıyor, Filipinlerde'ki sendika başkanı kimliği halen meçhul kişilerin saldırısı sonucu ölüyordu.

I.C.F.T.U ise son bülteninde son bir yılda dünyada, yalnızca sendikal çalışmalarından ötürü 7 bin sendika

ŞUBE YÖNETİCİLERİ SEMİNERİNİN ONUNCUSU SAMSUN'DA YAPILDI...

- TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu'nun konuşmasıyla başlayan seminer 5 gün sürdü...

Türk-İş Şube Yöneticileri Temel Eğitim Seminerlerinin onuncusu, 17-21 Temmuz tarihlerinde Türk-İş Samsun Eğitim Merkezinde yapıldı.

Türk-İş'e bağlı sendikalardan 42 şube yöneticisinin katıldığı semineri Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu bir konuşmayla açtı.

Başoğlu, asgari ücret ve ek zam konularında Türk-İş'in sürdürdüğü çalışmalar hakkında kursiyerlere bilgi verdi.

5 Gün süren seminerde çeşitli öğretim üyeleri tarafından "Sosyal Güvenlik Mevzuatı", "Sendikaların Ülke Ekonomisinde Rolü ve Katkısı", "Türkiye ve Dünyada Sendikacılık

Hareketi", "Anayasa ve Yasalar Açısından Sendikacılık", "Sendika Yönetimi", "Haberleşme Teknikleri", "Demokrasi" konularında konferanslar verildi.

Karşılıklı soru-cevap şeklinde tamamlanan seminer sonunda kursiyerlere sertifikaları verildi.

SEMİNERE KATILAN KURSIYERLER

Türk-İş'in temel eğitim programının onuncusuna şu kursiyerler katıldı :

Osman Taş, A.Mahmut Olcay (PETROL-İŞ), Yaşar Namoğlu, İlyas Çakır, H.İbrahim Sumer, Muammer

Emir Alioğlu, Fethi Yılmaz, (TEKGIDA-İŞ), İsmail Şenyılmaz, Aslan Şen (ŞEKER-İŞ), Fehmi Alkan, B.Ali Çetinkaya, Emin Çelik, Rasim Koç, Nazmi Karabaş (TEKSİF), Ramazan Kaya, Hamdi Polat, Mustafa İçinkuluğ (ÇİMSE-İŞ), Ekber Fırat (LİKAT-İŞ), İdris Atmaca, Mahmut Karakuş, Haydan Ofilas, İbrahim Aslan, Erdoğan Per (YOL-İŞ), Şükrü Çiçek (KOOP-İŞ), Mehmet Şahin, İzzettin Soykan (T.HABER-İŞ), Kadir Könü, Mustafa Acar, Hasan Gazi Demir, Seyit Ergenci H.İbrahim Karakuş, Hüseyin Künefecci, Mustafa Söker, Mustafa Özgüven (T.SAĞLIK-İŞ), Muzaffer İz, Ali Osman Özkan, Hıdır Sabur, Hilmi Karaoğlu, İlyas Güven, Mithat Fahliogulları, Saidin Demirkol, Hüseyin Güneş (BELEDİYE-İŞ)

cının tutuklandığını, 650 sendikacının ise öldürüldüğünü açıklamıştı.

21. yüzyıla on yıl kala, dünyanın alışlagelen temel değerleri değişirken, bu değerlerin değişikliği çokuluslu tekelin işine yarıyor. Avrupa artık içinde biz olsakta olmasak ta artık Avrupa Birleşik Devletleri'ne doğru adım adım ilerliyor. Avrupa'da sayıları milyonları bulan işsizler ordusu Türkiye'nin topluluğa tam üye olması için çalışıyorlar... Eğer Türkiye AT'ye üye olduğu takdirde yüksek ücretlerle ülkemize gelip iş arayabilecekler. Bizim işsizlerimiz ise bir kez de olsa şanslarını denemek için o ülkelere gidecekler ve

en ucuz işlerde çalışacaklar.

Türkiye'nin endüstri alt yapısının AT üyeliği için hazır olmadığı da söylenebilir. Bir kaç düzine otomatik çamaşır makinesinin gümrüksüz satış mağazalarında ucuza satılmasını istemeyen üreticilerin baskı yaparak bu mamüllerin üstüne fon koydurmaları bunun en açık bir kanıtıdır. Türk endüstrisinde artık yabancı ortak anlayışı ile yabancı şirketlerle birleşmeye doğru gitmektedir. Bugün bir kaç olan örnek sayısı ilerde daha da çoğalacaktır. Evlenen çokuluslu şirketler, bizim ülkemizde damat durumuna düştüklerinde yerli endüstri, montaj hatlarına

24 saat çalışan, ekmek ve su istemeyen robotların yerleştirilip, işçilerin işten çıkarılmalarına ses çıkartamayacaklardır. Aldıkları kârları kendi ülkelerine ya da İsviçre Bankalarına aktaran bu şirketlere kapı aralamak için AT'ye girilmesi hem ülke hemde o ülke insanları için iyi bir gelişme sayılabilir mi..?

Dünya Hür Sendikaları, Avrupa Sendikaları ve bizler 21'e 10 kala tüm bu sorunlara hem ülke hem de işçiler olarak akılcı cevaplar bulmak zorundayız. Geç kaldığımız her gün, geride kaldığımız her adım zararımıza olacaktır...

SSK'NIN DERTLERİ NASIL BİTER?

H.Avni YAZICI
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik
Uzmanı

Sosyal Sigortalar Kurumunun hizmetlerinin yürütümünde tesbit edebildiğimiz farklı uygulamalar, evvelce bir makalemizle açıklanmıştı (1). Yine toplu sözleşmelerle geriye dönük olarak elde edilecek kazançlar ile, idare ve kaza mercilerince verilen kararlarla yapılan ödemeler ve ispat edilen çalışmalar ve bu çalışmalara ait kazançlar Kuruma bildirilirken, ödemenin yapıldığı ayın değil, o kazançların ait oldukları ayın kazancı olarak Kuruma bildirilebilmesi hususunda 506 sayılı Kanunda değişiklik yapılması da ayrı bir makale ile önerilmişti (2). Çünkü 506 sayılı kanunda 3395 sayılı kanunla yapılan değişiklikler, çalışanların

sosyal güvenlik hakları yönünden bu düzenlemeyi gündeme getirmiş ve önem kazandırmış bulunmaktadır.

Ancak, uygulamalar hiçde iç açıcı olmadığı gibi, kurumun bilinen ve fakat görünmeyen kişi ve kuruluşlarca baskı altında tutulduğu ve yönlendirilmek istendiği hususundaki şüphelerimiz, (yeni uygulamalar nedeniyle) her geçen gün daha artmakta ve ileriye dönük işçi hakları yönünden kaygılanmamıza sebep olmaktadır.

Örnek Uygulamalar;

1) Kurum, 26.6.1989 tarih, 16-17 ek sayılı genelgesiyle; Toplu İş Sözleşmeleri gereğince si-

gortalılara ödenen fark ücretlerin kuruma bildiriminde, önerimize uygun şekilde bir değişiklik yapmıştır. Bu değişikliğe sebep olarak istikrar bulmuş yargıtay kararlarını göstermiştir. Yani toplu sözleşmelerden ileri gelen fark ücretlerin ait oldukları ayların kazancına dahil edilmek suretiyle prime tabi tutulması, toplu sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden ay sonuna kadar da bu fark ücretlere ait primlerin Kuruma ödenmesi ve belgelerinin verilmesi gerektiğini düzenlemiştir. Ancak aradan 10 gün geçtikten, yani genelge işverenlerce öğrenildikten sonra, istikrar bulmuş Yargıtay kararları bir anda yok olmuş,

6.7.1989 tarih, 16-19 ek sayılı genelge ile, ilk genelge yürürlükten kaldırılmış ve eski uygulamaya dönmüştür.

2) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3395 sayılı kanunla değişik 83. maddesi, teminatın ve hakedişlerin prim borcuna karşılık tutulmasını düzenlemektedir. Maddenin son fıkrası "...Sigorta primlerinin, hakedişlerden mahsubu yapılmak şartıyla alıkonularak ödenmesi esastır. Ödemenin ve teminatın geri verilmesine ait işlemlerin usul ve esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle tesbit edilir..." hükmünü amirdir. Değişikliği düzenleyen kanun 9.7.1987 tarihinde yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, bahse konu yönetmelik 8.4.1989 tarihinde yayınlanarak, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle ilgili görüşlerimizi bir makale ile açıklamış bulunmaktayız (3).

Ancak ne oldu ise bundan sonra olmuş ve Yönetmeliğin "Hakedişten kesinti ve mahsup başlıklı 5 nci maddesi ile, kesin teminatın iadesi" başlıklı 6 ncı maddesinin 3. fıkrası, 11.7.1989 tarih, 20222 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ek yönetmelikle değiştirilmiştir. Evet 2 yıla yakın bir sürede zor çıkarılan bir yönetmelik, daha uygulama zamanı ve imkanı bulmadan değiştirilmiştir. Tabiidir ki bu uygulamalar yukarıda açıkladığımız şüphenin doğmasına neden olmaktadır. Yani bazı baskı guruplarının arzularına uygun düzenlemelere gidilmektedir. Aksini düşünmek ise mümkün değildir.

5'nci maddede yapılan değişiklikle yönetmelik etkinliğini ve esprisini kaybetmiştir. Kaynakta prim tahsilatı bir hayalden ibaret kalmıştır. Aslında son yasal düzenleme, işverenleri Kuruma bildirimde serbest bıraktığı gibi,

bu düzenleme de prim tahsilini kolaylaştıran değil, bilâkis bürokratik engellerle zorlaştıran bir değişiklik olarak görülmektedir. Sorun mevcut oto kontrol sisteme rağmen, Kurumun borçlu işverenleri zamanında tesbit ve takip edememesinden ileri gelmektedir. 3395 sayılı Yasa ile oto kontrol sistemi kaldırıldığına göre, Kurumun borçlu işverenleri zamanında nasıl takip edeceği, bildirge bordro ihtarlarını yine zamanında nasıl çekebileceği düşündürücüdür.

Ayrıca çalıştırılan sigortalılardan dolayı tahakkuk etmiş ve muaccel hale gelmiş prim ve gecikme zammı borçlarının işverenin hakedişlerinden kesilerek Kuruma ödenmesi hususunun idareden istenmesinin etkinliği de tartışmalıdır. Kurum bu alacakları zamanında nasıl tesbit ve takip edecektir? Yine Kuruma bildirimde bulunmayan ve sigortalı çalıştırmadığı hususunda ilgili Kurum ünitesine bilgi vermeyen ihaleli işyeri işverenleri için hakedişlerden % 5 kesinti yapılması hususunun ihale makamlarından istenmesi uygulamasını da, değiştirilen yönetmelik maddesi uygulamasını kamufle bir düzenleme olarak görüyoruz.

Ancak amaca ulaşılmıştır. İşverenler bildirimlerinde serbest bırakılmış, Kurumun prim alacaklarının hakedişlerden mahsup edileceği yaygarası da bu değişiklikle etkinliği olmayan bir yönetmelik maddesi haline düşmüştür.

6 ncı maddenin 3 ncü fıkrasındaki değişiklik ile belirlenen süreler, Kurum işveren hizmetlerinde iş birikintisi olduğunun açık bir ifadesidir. Bu suretle zaman kazanılmak istenmektedir. Ancak, bu sürelerde dahi işlemlerin bitirileceğinden kuşkuumuz vardır.

SONUÇ

İşçiler ve işçi emeklilerinin haklı taleplerine Kurumun mad-di durumunu sebep göstererek karşı çıkanlar, acaba bu uygulamalar hakkında nasıl bir gerekçe göstereceklerdir, merakla bekliyoruz.

Önemli olan Kurumun prim tahakkuklarını artıncı, kaçakları giderici veya asagariye düşürücü önlemleri almak ve bu yönde bir oto kontrol sistemi kurabilmektir. Ama 506 sayılı Kanunun 3395 sayılı Kanunla düzenlenen 79. maddesi ile, varolan oto kontrol sistemi kaldırılmıştır. Tahakkukların ve Kuruma bildirimlerin serbest bırakıldığı bugünkü uygulamalar sonucu kaynakta tahsilatın da bu şekle dönüşeceği hususunda kuşkuumuz yoktu. Tavizin sonunun gelmeyeceği tartışmasıdır. Daha başka tavizlerden endişe duymaktayız.

Gönül, etkin ve yaygın bir sosyal güvenlik hakkı için, araştırmalara dayanan, pilot uygulamalarla desteklenen, işçi, işveren ve esnaf kuruluşları ile, uygulayıcıların ve bilim adamlarının önceden görüşlerine başvurulmuş ve neticede müştereken tartıştıktan sonra yürürlüğe konacak kalıcı değişiklikleri arzu etmektedir. İşçiler ve işçi emeklilerinin arzuları ve çağdaş beklentileri, ancak bu suretle tesbit edilir ve değerlendirilebilir. Bu günkü uygulamalarla da; Kurumun mali durumu bahanesiyle bu beklentiler askıya alınır.

Kurum, 4792 sayılı Kanundaki mali ve idari bakımdan özerk, tüzel kişilikte bir Devlet kurumu gibi yönetildiğinde, mali ve idari sorunu olmayacaktır.

- (1) TÜRK-İŞ Dergisi Kasım/1988
- (2) TÜRK-İŞ Dergisi Ekim/1988
- (3) TÜRK-İŞ Dergisi Nisan/1989

Devlet Nerede...

- İsmail SADIK -

"SADECE, çiçekler için 300, Havuzbaşı'nın dekarasyonu için de 400 milyon lira harcanan görkemli düğünde; damadın annesi, nikah kıyıldıktan sonra, gelinin başından aşağıya, bir sepet dolusu altın boşalttı.

Ünlü iş adamımızın 24 yaşındaki oğlu ve 22 yaşındaki Amerikan asıllı gelinin düğününde, İstanbul'un en ünlü otelinin denize bakan tüm odaları tutuldu. Havuzbaşı, peri masallarındaki gibi süslenmişti. Ağaçların, masaların, oturma yerlerinin dizaynı için, Fransa'dan getirilen uzmanlar, günlerce çalışmışlardı. Çoğu orkide, en nadide çiçekler, Havuzbaşı'nı bir gelin gibi süslemişti. Sadece, dizayn, çiçek ve yemekler için, harcanan para 700 milyon lirayı geçti. Orkideler, Almanya'dan 90 bin dolara getirilen Rozen-tal şamdanla nefis bir bütünlük oluşturdu.

Amerikalı gelin için, özel bir kurmaştan yapılan gelinliği İtalya'da dikilmişti.

Başbakanımızın eşiyle birlikte ve siyasi parti yöneticilerinin de katıldığı dillere destan bu düğünün, İstanbul sosyetesinde uzun süre konuşulacağı sanılıyor."

YUKARDAKİ satırlar, geçtiğimiz ay "Peri masalı gibi düğün" başlığı ile bazı gazetelerimizin Anadolu baskıla-

rına yansıyan, bir düğüne ait izlenimlerdir.

Milli gelir adaletsizliğinin, ciddi boyutlara ulaştığı bir toplumda; 1,5 milyar liraya mâl olduğu açıklanan bu düğünle ilgili olarak; dikkatinizi bir şey çekti mi hiç?

Aşırı, sol ve sağdaki kamuoyunu oluşturan odakların hiç birisinden; ses çıktı mı, tepki doğdu mu bu düğün olayından dolayı?

Oğluna "masallardaki gibi düğün" yapan ünlü iş adamımızın; ülkemizde iyi iş yapan bir Holding'in sahibi olduğunu biliyoruz. Her baba gibi, "oğlunun mürüvveti"ni görmenin mutluluğu içinde ve imkânları oranında "unutulmaz bir düğün yapma" arzusunu da olağan kabûl ediyoruz.

Ama, bu kadarı da fazla değil mi? Kantarın topunu tam anlamıyla kaçır-mak değil midir bu düğün?

Acaba, diyoruz, bu sayın iş adamımız, "oğlunun mürüvvetini" görmeyin şerefine; düğün gecesi kaç fakiri sevindirdi ve çalıştırdığı işçilerin maaşlarını ne oranda artırdı? Birer ikramiye verdi mi acaba, tüm personeline?

Sahi ..aklımıza geldi. Ülkemizde özel sektörün yüzde kaç, işçi ve memuruna, yılda kaç ikramiye veriyor? Siyasal "anket atraksiyonu" yapmak için yarışan, bazı kuruluş yöneticile-

rinin de bu arada kulaklarını çmlat-sak, nasıl olur dersiniz?

REKLAMLARLA sağlanacak gelir uğruna, susmayı yeğleyen belli başlı bazı odaklara rağmen, yine de bir ses yükselbildi "Milliyet"te Sayın Hasan PULUR'dan.

TV-I'deki "Gün Başlıyor" programında kendisiyle yapılan röportajda; haftalık tatilinden vazgeçerek, kaleme aldığını söylediği yazısında bakınız Sayın PULUR, ne diyordu "O malûm düğün" için:

"...Münafıklar bunu bilmezler.

Osmanlı vezirinin söylediği ne kadar doğru...

Ha surları badana etmişsin, ha böyle milyarları düğünlerde saçıp, dökmüşsün, ne fark eder, maksat bir olduktan sonra...

Maksat herkese, dosta ve dahi düşmanlara gücümüzü, kudretimizi göstermek değil mi?

Görsünler bakalım...

Görsünler de vatandaşları böyle düğünler yapan bir devletin, nelere kadar olduğunu anlasınlar.

Biz niçin varız?

Bu yiğitler, bu kahramanlar, bu yedi düvele gücümüzü, kuvvetimizi gösteren, memleketimizin gayyur evlatları için varız.

EK 8'LERİN ZAMANINDA VERİLMEMESİ SONUCU İŞÇİ SAYISINDA AZALMA VAR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından düzenlenen işkolunda sendikalara üye sigortalı işçi sayılarını ifade eden istatistik 17 Temmuz 1989 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlandı.

Temmuz ayı 1989 istatistiğine göre; Türkiye'de 3 milyon 564 bin 214 olan sigortalı işçiden, ancak 1 milyon 834 bin 969 işçinin sendikalara üye olduğu belirtildi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 6 yıldır her 6 ayda bir yayınladığı sigortalı ve sendikalı işçi sayılarını gösteren bu istatistik rakamlarında, düşme

olduğu gözlemlendi. Sendika üyesi işçinin üyeliklerinin noter kanalıyla yenilenmesi, sendikaların Mayıs ayı sonu itibarıyla vermesi gereken üyelik belgelerin (Ek - 8 adlı belgelerin) yetiştiremediğini ortaya çıkarmıştır.

Ocak 1989 ayında yayınlanan istatistikte, sigortalı olan ve sendikalara üye işçi sayısı 2 milyon 227 bin 898'den 1 milyon 834 bin 969'a indiği belirtilirken, sigortalı işçi sayısının 3 milyon 525 bin 965'den Temmuz ayı istatistiğinde 3 milyon 564 bin 214'e çıktığı belirtildi.

Çalışma Bakanlığının istatistiklerine göre, TÜRK-İŞ'in üye sa-

yısı Ocak 89'da 1 milyon 726 bin 009'dan, Temmuz istatistiğinde 1 milyon 421 bin 257 olarak belirlendi.

Bu istatistik rakamlarına göre, Ocak ayında yüzde 64,60 olan sendikalaşma oranı Temmuz ayında yüzde 51,48'e düşmüş oluyor. Ocak ayı istatistiklerine göre, SSK'lı işçi sayısında 38 bin 258 artış görülürken, sendikalı işçi sayısında 442 bin 929 düşme olduğu yine bu istatistik rakamlarına göre ortaya çıkmış oluyor.

► Onlar sermayeleriyle batacak, biz vergilerimizle çıkaracağız, hep birlikte vatan kurtaracağız."

ŞİMDİ, sormak gerekiyor: EY DEVLET NEREDESİN?

"İsrafın Men'ine Dair Kanun" nerede?

Bu yasayı uygulamakla görevli toplum hayatımızı yönlendirmek ve düzenlemekle mükellef Anayasal kuruluşlarımız, YA SİZ NEREDESİNİZ?

Hasan PULUR gibi, sizi de alnınızdan öpmek istiyoruz.

"GÖLGE ADAM" gazetesi'nde, "TÜRKİYE'de, 'ALTIN DEVRİ'ni YASAYANLAR başlığı ile verilen habere açıklandığına göre, bu "görülmemiş düğünü" yapan ünlü iş adamımız, başta Holding'i olmak üzere, 18 şirkettinden 10'u... evet on'u, geçen yıl hiç vergi vermemişler.

"NOKTA" dergisinin bir "tesbit"-

ine göre de; "serveti 1 trilyon dolayında olan ülkemizdeki dört işadamından birisi 'MASALLAR'daki DÜĞÜNÜN SAHİBİ, AYHAN ŞAHENK'tir.

Özellikle, ödediği vergi konusunda "bu trilyoner"imize şimdi "ne denilmesi" gerektiğini, sizlere bırakıyoruz.

Ayhan ŞAHENK'in 18 şirketi ne kadar vergi ödedi?

Doğuş Holding A.Ş.	vergi yok.
Doğuş Endüstriyel İşler Taahhüt ve Tic. A.Ş.	vergi yok.
Doğuş Yapı San. A.Ş.	vergi yok.
Doğuş Dış Tic. A.Ş.	vergi yok.
Doğuş Nakliyat ve Tic. A.Ş.	vergi yok.
Doğuş Çelik Cıvata San. A.Ş.	vergi yok.
Aysan Sondaj ve Araştırma A.Ş.	vergi yok.
Filiz Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.	vergi yok.
Filiz Konserve San. A.Ş.	vergi yok.
Garanti Bankası A.Ş. Vergi	9.741.442.485 TL.
Doğuş İnşaat ve Tic. A.Ş. Vergi	1.211.143.872 TL.
Körfez Bank (Katar'lılarla ortak)	499.022.186 TL.
Genoto General Otomotiv San. A.Ş.	81.873.859 TL.
Aymak Makine San ve Tic. A.Ş. Vergi	59.028.164 TL.
Doğuş Sigorta ve Aracılık Hiz. Turizm Tic. A.Ş.	32.683.883 TL.
Teknik Mühendislik ve Müşavirlik A.Ş.	3.194.356 TL.
Antur Turizm A.Ş.	vergi 888.591. TL.
AGF Garanti Sigortacılık A.Ş. 1989 yılında Fransızlarla ortak kuruldu (Yeni)	

Temmuz'89 Gıda Harcaması...

- Yeni tesbit edilen asgari ücret gıda harcamasının yarısını karşılamakta.
- Temmuz/89'da dört kişilik işçi ailesinin gıda harcaması 286.615. liraya yükseldi.
- Yılbaşından bu yana gıda harcamasındaki artış yüzde 35.7
- Temmuz/89'da gerçekleşen yüzde 4.7'lik artış, geçen yılların aynı aylarına göre daha yüksek.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi'nin yaptığı piyasa belirlemelerine göre, yeterli ve dengeli beslenmeyi sağlayacak asgari gıda harcama tutarındaki artış sürmektedir. Düzenli olarak her ay yapılan "dört kişilik ailenin aylık gıda harcaması" çalışmasının sonucuna göre, gıda için yapılması gereken harcama Temmuz/89 da yüzde 4.7'lik bir artışla 286.615.- liraya ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle gıda fiyatlarındaki artış çalışanların Temmuz ayında 12.979.- lira daha fazla harcama yapmasını gerektirmektedir.

Ankara'da yaşayan farklı yaş grubundaki dört kişilik ailenin, bilimsel veriler esas alınarak yapılması zorunlu asgari gıda harcama tutarı hesabının sonucu aşağıdadır;

Tablodan da görüldüğü gibi Aralık 88/ Temmuz 89 arasındaki yedi aylık dönemde aylık gıda harcaması artışı yüzde 35.7. Buna göre Temmuz/89 da yılbaşına göre 75.349.- lira sadece gıda harcaması için fazladan bir ödeme yapılması gerekmektedir.

Gıda harcamasındaki aylık yüzde 4.7'lik fiyat artışının, elverişli mevsim koşullarına karşın bu denli yüksek oranda seyretmesi, önümüzdeki aylarda da gıda harcamasında daha yüksek artışların olacağı beklentisini güçlendirmektedir.

Bir işçi ailesinin dengeli ve yeterli beslenmesini sağlayacak tutarın

Hayat pahalılığının önemli bir göstergesi mutfak.. İnsanların yaşamı için gerekli olan gıda ve olmalıdır? ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Temmuz 1989 ayı içinde bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara'da yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

286.615.- liraya ulaştığı günümüzde, işçi kesiminin yöntemin değiştirilmesini protesto amacıyla katıldığı toplantı sonucunda tesbit edilen brüt 225.000.- liradan ele geçen 142 bin lira asgari ücret, gıda harcamasının yarısını karşılamaktadır. (ki bu asgari ücret Ağustos 89 sonunda işçinin eline geçebilecektir.) Bu tablo "olması gerekenle olan" arasındaki farkı çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Gıda harcamasındaki değişimin boyutları yanı sıra yapılması zorunlu konut, ulaşım, sağlık, eğitim vb. kalemlerdeki artışlar da gözönünde tutulursa, çalışan kesimin nasıl bir geçim zoruyla karşı karşıya bırakıldığı çıkmazı daha belirginleşmektedir.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI (TL)

	Aralık/1988	Haziran/1989	Temmuz/1989
— Yetişkin işçi için	71.003.-	91.529.-	95.218.-
— Yetişkin kadın için	44.794.-	58.552.-	61.268.-
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için ..	57.052.-	75.131.-	78.995.-
— 4-6 yaş grubu çocuk için	38.417.-	48.424.-	51.134.-
TOPLAM	211.266.-	273.636.-	286.615.-

“SOSYAL BARIŞ VE SOSYAL REFAH, ULUSCA SEVGİYLE YOĞUNLAŞAN BİR BÜTÜNLEŞMEYLE SAĞLANABİLİR”

Türk-İş Yönetim Kurulu, Kurban Bayramı nedeniyle yayınladığı bildiride; iç ve dış sorunlara dikkati çekerek, sosyal barış ve refahın, ancak sevgiyle yoğunlaşan bir bütünleşmeyle sağlanabileceğini belirtti.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun yayınladığı Bayram mesajı şöyle:

“Ulusca bir Kurban Bayramını daha idrak etmenin sevinci ve mutluluğu içindeyiz. Bu sevincin sürekli olabilmesi, çalışma barışıyla başlayıp, kişi ve kuruluşlar arasında sevgiyle yoğunlaşan sosyal barışın sağlanmasıyla mümkün olacaktır.

Bir yandan izlenen ekonomik politikaların dar ve sabit gelirli-ler üzerindeki olumsuz etkilerini bertaraf etmek, diğer yandan siyasal ve sosyal istikrarı sağlayabilmek için her zamankinden daha fazla ulusca bütünleşme ihtiyacı vardır.

Başta siyasi partilerimiz olmak üzere, tüm Anayasal kuruluşlar, Türk ulusunun mutluluğuna yönelik politikalar üretmek, diyalog yoluyla ve karşılıklı saygıyla sorunları çözümlemek zorundadırlar.

Kurban Bayramına girerken, tabloya baktığımızda, başta Bulgaristan olmak üzere sınır komşularımızla son derece gergin bir ilişki içinde olmamız; bu birlik ve beraberlik ihtiyacını tüm çıplaklığıyla ortaya koymaya yeterlidir.

Bayram sevinci yaşayabilmenin bir diğer önemli unsuru da; Türk insanının refahını sağlamakla görevli siyasal iktidarların, çıkar çevrelerinin oyunlarını bozucu önlemleri alması, işçilerin grev hakkını kullanmaları karşısında bu grevlerden yararlanan milyarderler çıkması yerine, işçinin alın terinin karşılığını vermesidir.

Karabük ve İskenderun Demir Çelik işyerlerinde 24 bin işçi kardeşimizin iki aydır süren grevi, aileleriyle birlikte yaklaşık 100 bin kişinin Kurban Bayramına büyük ekonomik sıkıntı ile girmesine yol açmıştır.

TÜRK-İŞ topluluğu, enflasyonun kontrol altına alındığı, milli gelirin adil bölüşüldüğü, statüleri ne olursa olsun tüm çalışanların insanca yaşayabilecek ekonomik imkanlara sahip olduğu, sosyal ve siyasal barışın egemen bulunduğu bir ortamın özlemi içindedir. Aynı düşüncenin tüm ulusumuzca paylaşıldığından kuşumuz yoktur.

Bu düşüncelerle, aziz ulusumuzun Kurban Bayramını kutluyor, esenlikler diliyoruz.”

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel: 527 86 92 - 526 37 84 Yenikapı/İSTANBUL
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel: 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA ORHAN Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: MEHMET TEZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 -132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYHAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir / ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk. V.: YURDAL ŞENOL Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: MEHMET ACİDERELİ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 29-30-31-32 ANKARA
06	TEKSİF Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ADNAN ÖZCAN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen. Bşk.: AHMET KURT Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: İSMAIL ÖNAY Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. İşilay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİR	22	HABER-İŞ Gen. Bşk.: ALİ AKBAL Tuna Cad. 30/8 Tel: 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİS Gen. Bşk.: MUSTAFA ARAS Seyit Nizam Mah. G.10 Sok. No: 91 Aytekt Apt. Tel: 582 71 58 Zeytinburnu / İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk.: TAMER SONALP Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: KENAN DURUKAN İnkilâp Sokak 20 Tel: 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. NO:20 Kat: 4 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: EREN GÜVENER Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Cağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen. Bşk.: Necati ALTUNKAYNAK Kazancı Yokuşu, Ağaçağrı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel: 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İSTANBUL	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel: 513 82 54-55-56
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA	29	TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS